

Iskaja vsak četrtek in vsa s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četrt leta 8 din. Izven jugoslavije 16 din. Naročnina se pošlje na upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroška cesta 3, kjer se dopolnjuje do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefonski interurban št. 113.

Posamezna številka stane 150 din.

Polletna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 3. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročila, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratno oglasitev poseben popust. Neizplačane reklamacije se pošiljajo pošte. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana št. 10.644. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

9 številka.

MARIBOR, dne 28. februarja 1924

58 letnik.

Piskava samouprava ali beograjska kuratela.

Glavni vzrok našega nazadovanja.

Ko so slovenski demokratje in njihovi trabanti samostojneži v Beogradu leta 1921 glasovali za centralistično ustavo in govorili ter nastopali proti ustavnemu načrtu naših poslancev, ki so hoteli, da ima vsaka pokrajina svojo postavodajno avtonomijo, smo mi preprokovali, da bo centralistična ustava za državo pogubna, za Slovence in Hrvate pa največja nesreča, postali smo vsled te ustave hlapci, izmoghavali nas bodo z neznošnimi davki, gospodarsko, politično in kulturno bomo propadli. Samostojneži so hvalili ustavo kot največjo srečo in pridobitev za državo in ljudstvo, obetali so, da bo dala nam vsaj gospodarsko samoupravo, ko bodo ustanovljene oblasti. In katero prerokovanje se je uresničilo, naše ali slabostno? Žal, zgodilo se je to, kar smo mi naprej videli, česar smo se tako bali. Centralistična ustava je dala Beogradu vso moč v roke, vsled podkupljivosti nekaterih strank in odsotnosti Hrvatov nas zdaj Srbi izjemajo, nam nalagajo neznošne davke, denar, naš denar, porabljajo le za sebe, nam pa mečejo le drobtinice kot milost. Od kar imamo od slabostnožnih toliko hvaljeno ustavo, gremo povsod nazaj, nikjer naprej!

«Samouprava» oblasti v gospodarskih zadevah.

V zadnjem času so razdelili Slovenijo na dve oblasti: ljubljansko in mariborsko. Delo, ki ga je prej opravljala pokrajinska uprava za Slovenijo, se prenaša deloma na ministrstva v Beogradu, deloma pa na velikega župana v Ljubljani in Mariboru. Nas kmete zanima pred vsem, kake dolžnosti in pravice dobi glede kmetijstva, živinoreje, živinozdravstvenih zadevah veliki župan, oz. oblast. Ali ima vsaj v gospodarskih zadevah veliki župan mariborski ali oblastna «samouprava» kako pravico, ali so bi kmet smel vsaj svoje gospodarske in kmetijske zadeve sam urejevati po posameznih oblastih, kakor so to širokoumno obetali slabostnože? Kaj še, ravno nasprotno od tega, kar so govorili in pisali, se je zgodilo. Zdaj bo slovensko ljudstvo, slov. kmet še bolj izročen tudi v kmetijskih zadevah na milost in nemilost Beograda. Niti tega vpliva, niti toliko pravice ne bo imel kot do zdaj. Kajti veliki del poslov kmetijstva, ki jih je dosedaj upravljala Ljubljana, se prenese v Beograd. To beremo črno na belem v Uradnem listu: ljubljanske in mariborske oblasti št. 10 z dne 7. febr. 1924, stran 67. Tako bomo zdaj tudi glede kmetijskih reči še na slabšem do dozdaj. Preberite si dobro ta Uradni list vi slabostnojni farbarji, ki ste toliko govorili, kako gospodarsko korist bomo imeli od centralistične ustave, ako se ustanovijo oblasti. Zdaj so ustanovljene, toda, ali bodo imeli kaj odločevati v kmetijskih zadevah.

Iz ukaza ministrstva za poljedelstvo in vode, ki ga objavlja omenjeni Uradni list je razvidno, da bo o vseh količkah važnih kmetijsko-gospodarskih rečeh imel odločevati le Beograd, veliki župan ali oblast nima v nobeni važnejši reči govoriti in odločevati, ampak le ministrstvo v Beogradu. Da ne bo nihče mogel reči, da lažemo, ali da pretiravamo, hočemo dobesedno navesti dotični razglas v «Uradnem listu». Tako le se glasi: «Na ministrstvo se prenesejo vsi kmetijski in veterinarski posli važnejšega in občnega značaja, ki jih je opravljala doslej pokrajinska uprava za Slovenijo.» Torej o vsem, kar je važnega za slovensko kmetijstvo, o tem bo odločeval le Beograd, slovenski kmet ne sme o tem odločevati, taka je slabostna gospodarska «samouprava». Razglas dalje našteva te posle, ko pravi: Med te posle (ki se prenesejo iz Ljubljane v Beograd) spadajo:

1. Nameščanje, odpuščanje in upokojevanje državnih uradnikov in uslužbencev.
 2. Odobranje kreditov za izplačilo preko 5000 D.
 3. Dovoljenje dopustov po posebnih opravkih in zaradi bolezni nižjim uradnikom in uslužbencem nad 10 dni, a višjim (referentom) nad 3 dni — brez potovanja.
 4. Odobranje službenih potovanj, ki trajajo nad 10 dni v enem mesecu.
 5. Prodajanje državne premične imovine preko 5 tisoč dinarjev.
 6. Dajanje informacij tujim državam.
 7. Rešitve prošnje za podporo.
 8. Načelne rešitve in navedbe glede kmetijske in veterinarske službe, a zlasti glede opuščanja dosedanjih in uvajanja novih načinov in metod v kmetijstvu in veterinarstvu.
 9. Vse ostale važnejše rešitve v zadnji inštanci, ki urejajo državne in zasebne odnose.
 10. Vodstvo uslužbenskih listov kakor tudi vsi oni posli, ki spadajo po zakonu o ustroju ministrstva za poljedelstvo in vode v njegovo področje.
 11. Od sedanjih naprav v Sloveniji spadajo pod državno nadzorstvo, odnošna pod ministrstvo za poljedelstvo in vode: nižje kmetijske šole v Mariboru, na Grmu in pri Sv. Juriju ob južni železnici, srednja kmetijska šola v Mariboru, zgledni posestvi v Mali Loki in na Robežu, podkovska šola v Ljubljani, gospodinske šole v Ljubljani, Repnjah in v Mariboru, državne žrebarne in bakteriološki in serološki zavod v Ljubljani.
- Vprašam vas, kateri ste to prebrali: če vse to spada v Beograd, kaj še potem ostane doma? Ali je taka oblastna «samouprava», ki so jo slabostnojni hvalili, le senca resnične samouprave? To je kuratela, pa ne samouprava.

Zdaj se uvaža v Sloveniji od slabostnožnih toliko poveljevanja, od njih izglasovana centralistična ustava vpeljava njihova njihova oblastna «samouprava», ali bolje rečeno «samoprevara». Tako odvisen v vseh re-

čeh od drugega niti tisti ni, ki je zaradi slaboumnosti ali zapravlivosti pod kuratelo, kakor je na podlagi samostojne oblastne «samouprave» odvisen za naprej slovenski kmet od Beograda. Le preberite in premislite onih 11 točk, ki jih navaja uradni razglas, ali ni bridka resnica, da nas je slabostnoja «samouprava» (!!) spravila popolnoma pod beograjsko srbsko kuratelo tudi v popolnoma gospodarskih in kmetijskih rečeh. Le pomislimo: v nobeni važnejši kmetijski in živinozdravniški reči nimamo mi v Sloveniji nič za govoriti, ampak le Beograd; kmetijskih uradnikov, živinozdravnikov, učiteljev, slug ne smemo mi doma nastavljeni, ampak Beograd, da bodo tako plesati morali, kakor bodo Srbi v Beogradu godli; v Beogradu menda mislijo, da mi dalje kot do 5000 D ne znamo šteti, ker vsak izdatek čez 5000 D smejo le oni dovoliti. Če bo torej na primer kaka kmetijska šola hotela kako kravo ali kak stroj kupiti, ali če bi za premiranje živine radi izdali čez 5000 D, mora to Beograd milostno dovoliti! Ali ni to sramotna kuratela? Naravnost smešno je, da morajo uradniki in uslužbenci v slučaju bolezni ali druge nujne potrebe za več ko 3 oz. 10 dni že v Beograd prositi za dopust. Ali ni to grdobna kuratela?

In ali ni budalasta kuratela, če na primer kmet. potovalni učitelji morajo v Beogradu beračiti za dovoljenje, da smejo več ko 10 dni na mesec službeno potovati in učiti? Seveda po slabostnojem in beograjskem mnenju naši se kmetijski strokovnjaki ne razumejo nič na prodajo, zato jim je oblastna «samouprava» postavila Beograd za kuratorja, ker brez njegovega dovoljenja ne smejo ničesar prodati, kar je več ko 5000 D vredno. Za vsako kravo in telico, za par polovnjakov vina, ki so na prodaj, mora vedeti Beograd in dati dovoljenje. Lepo gospodarstvo, oprostite kuratorstvo to! Seveda morajo tudi vse prošnje za podporo romati v Beograd, ker — Bog ve, po kaki pameti — tam bolje vejo, kaj je za slovensko kmetijstvo potrebno in kdo je vreden podpore in kdo ne! Saj smo videli pri zadnjih volitvah, kako ostudno podlo korupcijo in podkupovanje so uganjali srbski radikali s podporami. Tem lju dem ni za gospodarsko potrebo in pomoč nič mar, njim gre le za strankarski in politični kšeft, zato se delitev podpore sebi pridržali. Da ne bi mogli v gospodarstvu napredovati, je preskrbljeno s tem, da novega načina in nove metode v kmetijstvu ne smemo upeljati brez njihovega dovoljenja. Menda je to za to, da se ne bi preveč oddaljili od balkanskega načina in albanske metode. Slabostnoja oblastna «samouprava» je tako imenitna, da je postavljena srbska beograjska kuratela tudi čez naše nižje kmetijske šole, celo čez podkovsko šolo in gospodinske šole ter žrebarne. Ne zamerite nekatere pikre besede, a gnev in srd me popade, če se spomnim na ta razglas v Uradnem listu, ki nam uradno kaže, v kakó odvisnost, naravnost gospodarsko sužnost je slovenskega kmeta spravila centralistična ustava, za katero so glasovali tisti zastopniki slovenskega kmeta za-

Ziv pokopan.

Po angleškem izvirniku A. Bennetta napisal Paulus. (Konec).

«Moja stranka in z njo jaz sva mnenja, da sličnost slovstvenih izdelkov in sličnost v pisavi — ne bom omenjal drugih «dokazov», ki so je navajale priče — še nikakor ne govorijo za indentiteto pisatelja. Visoki sodni dvor je to sam priznal. In to je edino pravo mišljenje. Koliko slučajev nam našteva slovstvena zgodovina o sorodnosti med pisatelji! — Za nas še vedno stoji dejstvo, da je pisatelj Aleš Blaž umrl. Da ni umrl, da še kakorkoli živi dalje in da bi bil torej narod mesto svojega slavnega pisatelja pokopal navadnega — slugo, to bi bil tak nečuten slučaj, bi bila taka gorostastna goljufija — če se je zamena zgodila vedoma —, da bi moral imeti visoki sodni dvor nepobitno trdne dokaze v rokah, preden bi iz tega izvajal pravne posledice, ne pa samo podmeno sicer vsega spoštovanja vrednega gospoda Delmonte. — Če je gospod Hinko Brglez res Aleš Blaž, res sorodnik gospoda Šimena Blaža, tako pravi moja stranka, mu ne bo težko, podati za svojo trditev dokazov iz svojega življenja —»

Dvorana je molčala, na hodnik in na ulico je legel molk, molčal je tudi Aleš Blaž.

Jezzen je bil. Njegov ponos je bil užaljen.

Ali niso njegova dela dovolj glasno pričala zanj —?

Čemu bi dokazoval, da je on Aleš Blaž? Kaj je bilo njemu mar, če je bil obsojen sebični, grabežljivi založnik, kaj ga je brigalo, če je nasedla ošabna kraljevska akademija? Storil je svojo dolžnost, da, še več, velikodušno je bil pripravljen, da žrtvuje lastno čast, šel

je pričevati, čeprav je vedel, da ga bo prijel državni pravdnik —.

Pokazal je, da ni maščevalen. Če pa njegovo pričevanje ni pomagalo, če je usoda sama hotela maščevati njemu storjeno krivico, ali jo bo branil in ugovarjal?

Storil je dovolj Povedal je svoje ime, kaj hočejo še več od njega —? In odkod naj vobče vzame dokaze? Svoje papirje moral pustiti dediču Šimenu Blažu, poznal ga doma nihče ni po videnju, preveč časa je bil v tujini. Le v inozemstvu se je morebiti našel tu pa tam človek, ki bi se ga utegnil spominjati —. Pa čemu bi nadlegoval tujce?

Molčal je.

Po dvorani so si šepetali in pokimovali, sodniki so se sklanjali drug k drugemu in si tudi šepetali, Šime Blaž se je škodoželjno smehljaj, njegov starikavi, koščen obraz je pravil: «Dobil sem te na laži!», državni pravdnik je malomarno sedel in se igral s svinčnikom. Njegovo zanimanje za Hinkota Brglez-Aleša Blaža je ugašalo, prezgodaj se je veselil izrednega plena —.

Tedaj se je približal Alešu gospod Aleksander Delmonte.

«Gospod Aleš Blaž», mu je dejal polglasno, «ali res ne najdete ničesar?»

«Ne», je dejal Aleš mrzko. «Čemu tudi? Stvar me ne zanima prav nič več.»

«Videti je, da je Šime Blaž tu med nami edini neverni Tomaž. Vsi drugi, tudi sodniki, so na naši strani. Njega je treba prepričati! — Ali se ne spominjate, iz svojega življenja kakoga dogodka, kakih besed svojega sorodnika?»

«Ne.»

«Res ne —? Čudno —! Morebiti je kedaj prišel na obisk k vam?»

«Ne —! Da —! Enkrat, samo enkrat se spominjam da sem ga videl pri očetu, kakih deset let sem bil tistikrat star. Počakajte —! Pomislil bom —»

In Aleš se je spomnil. Pogledal je po sodnikih, pogledal po založniku, ki je potrj sedel na zatožni klopi, pogledal gospoda Delmonte —.

Nekoliko je pomolčal, kratek pa hud boj med maščevalnostjo in plemenitostjo —, čelo se mu je nagubalo, zamahnil je z roko in dejal polglasno:

«Poslušajte! Poskusil bom. Ne vem če bo držalo.

Ampak toliko vam povem, to je moj zadnji poskus in niste si ga zaslužili ne kraljevska akademija in ne založnik, da vam pomagam —! In da se zavoljo vas sam izročam državnemu pravdnikstvu —!

«Gospod Aleš Blaž, plemenito dejanje in velikodušnost najdeta vedno svoje plačilo! Toliko za sedaj. Drugo pa bodete čuli, ko bo obravnava končana. Prosim vas, govorite —!»

Aleš Blaž je vstal.

«Gospod Šime Blaž zahteva dokazov, da sem zares njegov sorodnik. Žal da mu jih ne morem mnogo podati, ker ga skoraj nikdar ni bilo blizu, dokler je še živel moj oče. Če bi bilo drugače, bi mu morebiti laže povedal to in ono iz svojih mladih let —. Pa ene stvari se spominjam. Morebiti bo mojemu sorodniku zado-stovala. —

Nekoč — tistikrat sem imel kakih deset let — je bil pri mojem rajnem očetu. Oče ga je prosil za posojilo; bratranec pa mu ga ni hotel dati. Od tistega časa si nista bila več dobra in gospoda strica od tistih dob ni

lostnega spomina, ki so si nadeli goljufivo ime «samostojna kmetijska stranka», a so politično in gospodarsko samostojnost in svobodo v glasovanjem za centralizem pokopali, spravili naše ljudstvo v sramotno zavisnost od beograjske gospode. Navezani smo vsled tega na miloščine, na dobro voljo kuratorjev v Beogradu.

Kako dolgo bo slovenski kmet berač?

Dokler bo ta centralistična ustava, tako dolgo bo slov. kmet moral igrati vlogo berača Lazarja pred bogatinovimi vratmi. A mi nečemo biti berači, odvisni od milosti beograjske gospode, ki nas odira, ampak mi hočemo zakonodajno avtonomijo, v svojih rečeh si hočemo sami vladati, zato se moramo boriti vztrajno tako dolgo, da vržemo s sebe jarem centralizma, za katerega so slabostnejši glasovali in se še s tem svojim največjim zločinom bahali in katerega so na vse pretege hvalisali.

Boj zoper krivični centralizem!

Kakor ste dragi čitatelji iz goraj navedenega uradnega razglašala lahko spoznali, ni slovenski kmet niti v kmetijskih rečeh svoj gospod, ampak ga je od slabostnejših toliko hvaljena ustava spravila pod popolno kuratorstvo Beograda. Zato pa v boj zoper krivični centralizem za zakonodajno samoupravo, ker le potem bo postal slovenski kmet na svoji zemlji svoj gospod!

Kdo je glasoval za nove takse?

Gostilničarji in drugi obrtniki morajo po novem taksemu zakonu plačevati neznosno visoke takse. Ker se bo plačevanje teh taks nadaljevalo vsakega pol leta, bo to nevzdržljivo breme za male in srednje obrtnike. Nemci in radikali lažejo okoli, da oni niso krivi teh bremen. Naše uredništvo je poizvedelo v Beogradu in je dobilo iz Narodne skupščine naslednje poročilo:

«Gospod urednik!

Na Vašo prošnjo sem si iz zapisnika Narodne skupščine od 9. in 10. oktobra 1923 zabeležil sledeče: V seji parlamenta dne 9. oktobra se je glasovalo v načelu o vladinem predlogu za zvišane in nove takse. To glasovanje je natiskano v «Stenografičnih beležkah» na strani 1654 do 1656. Za zvišane in nove takse (tudi gostilniške) so glasovali srbski (Pašičevi) radikali, Nemci in Turki iz Makedonije. Proti so glasovali poslanci Slovenske ljudske stranke in ostala opozicija. Za zvišane in nove takse je glasovalo vsega skupaj 104 poslancev (Pašičevi radikali, Nemci in Turki), a proti 64. Vsi radikalni in vsi nemški poslanci, ki so bili navzoči, so glasovali «za». Med onimi, ki so glasovali za vladni predlog, za visoke takse, citam na strani 1656 tudi ime nemškega poslanca Franca Schauerja.

Drugi dan, to je 10. oktobra je bilo izvršeno glasovanje o taksnem zakonu v podrobnostih (končno glasovanje). Pred glasovanjem je cela opozicija, med njimi vsi poslanci Slovenske ljudske stranke, sklenila, da v znak protesta proti takemu krivičnemu zakonu, zapusti dvorano. Poslanec Davidovič je podal v imenu opozicije naslednjo izjavo:

«Gospodje! Pooblaščen od celokupne opozicije mi je čast podati to-le izjavo: Ker vlada, skupno s svojo večino ni sprejela niti najvažnejših in največjih naših predlogov za popravilo tega zakona in ker takšen zakon nagradni zelo težka bremena na pleča našega ljudstva, ker so v tem zakonu odredbe, ki so v očitem nasprotju z našo ustavo, izjavljam, da

bilo več k nam. Tudi to še vem, da oče ni nikdar o tem govoril, le meni je pripovedoval, pa mi zabičeval, da moram molčati. Izključno je torej, da bi bil to zvedel od koga drugega. — Ali ste zadovoljni, gospod stric?»

Šime dolgo ni ničesar rekel. Njegove majhne oči so bulile v Aleša, kot bi hotele zazreti pod rdečkastim, že precej gubastim licem petdesetletnega moža otroški obraz iz davnih časov —.

Dvorana je nemo molčala —.

Šime je stopil bliže in položil Alešu roko na ramo. In tedaj je izpregovoril, kakor v sanjah, gledajoč daleč, daleč nazaj v preteklost, in na njegov koščeni, trdi obraz so legle mehke poteze.

«Da — prosil me je, zelo me je prosil. Pa ni hotel da bi kdo o tem zvedel —. Šlo je za njegovo trgovsko čast —. Nisem mu dal —. Ni znal gospodariti z denarjem —. Čudak je bil —. Pa njegov sin, — sinček Leško se mi smilil. V veži je igral — gledal me je, ko sem odhajal —. Šel sem tistikrat in nisem več prišel. Jezen je bil name bratranec —. Pa nekaj sem sklenil tistikrat. Da bom njegovemu sinčku pomagal, če bo priden in vreden —. In vi ste — in ti si njegov sin —?! Velik mož, slaven človek —, najslavnejši našega rodu, najslavnejši našega naroda —?!» —

In Šime Blaž, tovarnar in veletrgovec, je vzravnal svojo dolgo, suho postavo, v očeh se mu je zasvetila olja, obrnil se je k sodnemu dvoru, pokazal na Aleša in rekel:

«Gospod predsednik! Jaz Šime Blaž odstopam od tožbe proti založniku gospodu Ivanu Dvoržak, ker navel sem svojega nečaka Aleša Blaža!»

zapustimo dvorano in se ne udeležimo glasovanja. V znak protesta nočemo, da sodelujemo v donošenju tega krivičnega zakona. Na to je cele opozicija, med njimi poslanci SLS, zapustila dvorano. Naši poslanci so klicali radikalom in Nemcem: «Vi nosite in prevzimate vso odgovornost za krivične takse!» Z glasovi Nemcev in Pašičevih radikalov ter Turkov iz Makedonije je na to bil zakon o taksah sprejet s 113 glasovi. Na straneh 1693 do 1695 «Stenografičnih beležkah» je zabeleženo to glasovanje. Na strani 1695 je tiskano tudi ime nemškega poslanca Schauerja, ki je tudi pri tem odločilnem glasovanju glasoval — «za».

Omenim, da je v imenu Jugoslovanskega kluba ostro govoril proti zakonu o taksah naš poslanec g. Pušenjak in še več njegovih tovarišev. Njegov govor je tiskan v «beležkah» na straneh 1571, 1572, 1573 in 1574. Nemški poslanec Moser je sicer malo govoril proti, a glasoval je on in vsi njegovi tovariši «za».

Toliko g. urednik v pojasnilo, kdo je bil za nove zvišane takse in kdo proti. Mislim, da bi bilo dobro, ako moje pismo objavite v listu, da bodo prizadeti obrtniki in drugi imeli jasno in točno sliko.

Pozdravel:

Vaš

beograjski poročevalec.

Beograd, dne 22. februarja 1924.

Priobčujemo to pismo našega poročevalca brez posebne razlage.

Županski tečaj

se vrši

1. v nedeljo, dne 2. marca ob 10. uri dopoldne v MARI-BORU (Lekarniška ulica 6) za okrajno glavarstvo Maribor (sodni okraj Maribor, Sv. Lenart, Slov. Bistrica)
2. v nedeljo, dne 9. marca ob 10. uri dopoldne v Ptuj (minoritski samostan) za okrajno glavarstvo Ptuj, (sodni okraj Ptuj in Ormož).

ZUPANI IN OBČINSKI ODBORNIKI! Udeležite se polnoštevilno! Govorijo gg. uradniki-strokovnjaki, o vojaških zadevah pa gospod major Jurkovič.

Setev in negovanje gozdnih drevesc.

(Konec).

Kedaj in kako sadimo v gozdu?

V gozdu se sadi v jeseni, dokler zemlja ne zmrzuje, ali pa spomladi. V jeseni sajene sadike trpe tu in tam od mraza, zlasti na popolnoma golem svetu. V jeseni se sadi le izjemoma in sicer le tedaj, ako zavarujemo drevesca proti mrazu z obkladanjem z listjem ali mahom.

Za izkopanje najprimernejše orodje je močna lopata, s katero se zemlja okrog sadik zrahlja in še le potem sadike privzdigne. Izkopane sadike se takoj presade, ali pa vložijo v zemljo, da se korenine ne posuše. Ako sadike razpošiljamo, jih je vlagati v vlažen mah ali slamo. Najboljše je, ako se jih izkoplje samo toliko, kolikor jih moremo sproti posaditi.

Ni še izgovoril in že je planil po koncu državni pravdnik:

«Gospod Aleš Blaž! V imenu — — !»

Več pa nihče ni čul.

Dvorana se je podirala, klopi so se lomile, vihar na lavina dolgo pridržanega ljudskega navdušenja je porušila vse pregrade in jezove, hrumelo in bobnelo je kot bi se svetovi rušili, v hipu je bil Aleš obkoljen, stotere roke so ga dvignile in kriki: «Aleš Blaž! Aleš Blaž!» — «Naš Aleš!» «Živijo Aleš!» — «Doli z državnim pravdnikom!» so odnesli ljubljence narodovega iz dvorane in ven na ulico. —

VIII.

«Torej res ne misliš sprejeti?»

«Ne!»

Malomarno je stegnil Aleš noge po vrtni trati in si zažgal sedmo ali osmo cigareto. «Čemu —? Kraljevska akademija bi si navsezadnje še res domišljala, da komaj čakam na častnega člana» —!

«Ampak pomisli — taka čast! In imenovanje bi ti dalo zadoščenje za vse prestane krivice —!» je pravila Lenka in oči so se ji svetile.

«Nisem častitljiv. In edino zadoščenje, ki ga sprejemem, bo poštena nagrada, ki mi jo bo plačal založnik Dvoržak za moja že izdana dela in za tista, ki jih še napišem.»

«Ti si cel grabež!»

«Star sem, rajši reči, ljuba ženka! In zaljubljen sem v tole mirno, tiho in skrito življenje tukaj v «Mirnem dolu». Ne dam si ga vzeti!»

V suhih, strmih legah sadimo gosteje, nego na ravninah in v globoki rodovitni zemlji. V gostih nasadih se drevje poprej sklopi, nego v redkih in debela postane vitka in dado lep čist les. Navadno se sadi 1—1 m pol metra vsakebi. Saditi je po možnosti v vrstah in sicer najboljše v kvadratu. Za saditev rabimo eno ali dve dolgi vrvi, ki jih na koncih s koli napnimo. Na prvi se označi razdalja vrst, na drugi pa razdalja sadik. Če sadimo v kvadratu, zadostuje tudi ena sama vrv. Jamice za sadike se napravijo navadno sproti, za trda tla je pa bolje, da napravimo jamice že v jeseni, da zemlja skozi zimo nekoliko razpade. Jamice se naj narede tak velike, da morejo koreninice v njih zavzeti svojo poprejšnjo naravno lego. Sadike se pred sajenjem namočiijo v mešanico ilovice, kravjaka in vode, da lažje zarastejo.

Pri saditvi se drži sadika lepo pokoncu v primer- ni višini z roko in zasiplje z zemljo, katero je pritisniti h koreninici, da ne nastanejo med njimi votline. Sadi se v isti globočini, kakor so sadike rastle poprej. V strmih in suhih legah se napravi okrog sadike mala jamica, ki zbira ob deževju vlogo in preprečuje odnašanje prsti. Na spodnji strani zavarujemo sadike s kameni.

Negovanje umetno pomlajenih gozdov.

Naravno in umetno pomlajene mlade gozde ali naraščaje je treba skrbno negovati. Zatirati je visoki plevel ki duši mlada drevesca. Nizki plevel pa je večkrat zelo koristen, ker zadržuje zemljo v hribovju in varuje mlad naraščaj pred sušo. Če se naseli med drevjem razno grmovje in trnje, je istega izkopati ali izrezati. Dokler drevesa plevelu ne odrastejo, kar traja navadno do deset let se morajo nasadi od časa do časa iztrebiti. Ko so drevesca s svojimi vejami začela segati druga v drugo, je treba gozd razredčiti. Spočetka razredčujemo v krajših, pozneje pa v daljših presledkih. Pri razredčevanju je paziti, da se spoj drevja v vrhovih ne pretrga. Posekati je ves od snega ali vetra polomljeni les in po potrebi tudi popolnoma zdravo drevje. V normalnih razmerah se prične razredčevati v 10—20 letu in se pozneje vsakih 5—10 let ponavlja. Najprimernejši čas za to opravilo je zgodnja spomlad, dokler drevje ne poganja.

Dobiček od posekanega lesa.

Od gozdov imamo največji dobiček, če jih pravilno sekamo, oz. izkoriščamo. Najugodnejši čas za sečnjo lesa je od početka decembra do konca februarja, to je doba, v kateri se pretaka najmanj snovi, ki povzročajo gnulobo lesa, kar je važno zlasti za stavbinski les. Les za vodne stavbe pa se seka v soku, ker takšen les vode najboljše drži.

Spravljanje različnega lesa.

Najprimernejši čas za spravljanje različnega lesa je zima, ker se v tem času najmanj poškoduje mladi naraščaj in je spravljanje navadno najcenejše. Najlažje je voziti les po snegu na sančih. V visokih hribovih imajo napravljene drče, vendar se pri tem veliko lesa poškoduje, kar podraži delo. Boljše je spravljati v rižah, ki se izplačajo le takrat, ako je mnogo lesa na enem in istem mestu posekanega. Pri tem je izguba lesa neznatna. Ponekod rabijo za spravljanje lesa tudi žične vrvi ter se les po škripih spušča v dolino. Po rekah vozijo splavi. Na večjih posestvih imajo gozdne železnice, s pomočjo katerih je mogoče večje količine posekanega lesa v najkrajšem času izvoziti.

Ivan Štampar, ekonom, graščina Ormož.

«Če si le zadovoljen, Aleš —! Pa ti praviš, da si star. Na stara leta pa človek vendar rad kaj postane in tudi tebi bi se prav lepo podajal naslov »Član kraljevske akademije in njen častni odbornik« —!»

«Ljuba Lenka, čemu bi mi prigovarjala, če pa pravim, da nočem! — Sicer pa sem na stara leta res nekaj »postal« —. Pritegnil je Lenko k sebi in ji gledal v oči. «Postal sem tvoj mož in to je zame velika sreča. Kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo z menoj, da me nisi ti prišla iskat. Pa vzela si me v roke, kakor si dejala tistikrat, in si me preobrazila in predelala v človeka, ki zna živeti, ki je za življenje —. Pisali so o meni, da sem bil živ pokopan. Res je! Nekdanji Aleš Blaž je umrl, dve leti je bil pokopan —. Sedaj pa je vstal od mrtvih in živi življenje celega moža. Ali nisi zadovoljna s tem, kar sem postal, s tvojo pomočjo postal —?»

In Lenka je bila zadovoljna.

Aleš Blaž pa je tisti večer sedel in začel zgodbo o človeku, ki so ga živega pokopali, ki pa je po dveh letih vstal od mrtvih.

KONEC.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Korupcija je zopet enkrat zmagala v beograjski skupščini. Pretečeni teden se je glasovalo o predlogu opozicije, naj se bivši minister pravde in radikalski prvak dr. Lazar Marković radi zlorab izroči sodišču. Obtožba je bila popolnoma upravičena, raznovrstne zlorabe so dokazane, minister si je v politiki nagrabil veliko premoženje, pa vendar ne bo klican na odgovornost ker so se postavili radikali in podkupljeni Turki na njegovo stran ter zavrnilo obtožbo. Govorniki opozicije so do dobra razkrili in osvetlili največjo rak-rano našega državnega življenja — korupcijo, ki se širi od zgoraj navzdol. Srbski poslanci-zemljoradniki in tudi mnogi demokrati so razlagali, da se v Srbiji že od davno šopiri sebičnost, požrešnost in goljufija na oblastniških mestih. Že pred dobrimi 40 leti je moral izjaviti eden od srbskih narodnih voditeljev, da se poštenje v Srbiji ne bo prej udomačilo, dokler ne bo na skupščinski steni razpeta koža vsaj enega ministra. — O Lazici Markoviću so vedeli še posebej pripovedovati, kako mu je rastlo bogastvo med vojno, ko je srbski narod stokal v najhujših mukah. Srbski bolniki, ranjenici in begunci, ki so prišli v Švico, so ga videli, kako se gosti in zabava ter pleše z ničevrednimi ženskami. Po vojni je pa on delil vojne odškodnine ter upravljal s sekvistiranim tujim imetjem! — Ko se je tako razkrivala vsa gnjiloba oblastniške družbe so pa radikali s svojimi turškimi zavezniki imeli že izpeljano, da rešijo svojega pajdaša pred obtožbo.

Ko so radikali tako zavarovali korupcijo so se pa na eni od prihodnjih sej požurili, da se proslavijo s pravim balkanskim škandalom. Govorilo se je o proračunu, a radikalski govornik Srečković, seljak iz okolice Niša, je ves čas zmerjal samo demokratskega poslanca Agatonoviča, ki je bil poprej profesor v Nišu. Poslanec Srečković je v svojem govoru z najbolj odurno neslanimi besedami napadel posamezne člane Agatonovičeve družine. Ko je vsled tega poslanec Agatonovič pristopil k govorniški tribuni in zahteval razjasnitev in zamahnil s svojo roko proti njemu, je poslanec Srečković potegnil najprej nož, potem pa začel vleči še revolver. V zbornici je nastala divja zmeda. Stenografisti, ki se nahajajo neposredno pred govorniško tribuno, so v strahu, da ne bi v spopadu in streljanju doživeli kakih neprijetnosti, zapustili svoja mesta in zbežali na vse strani. Od ministrov se je nahajal v dvorani po svoji dolžnosti samo finančni minister. Pustil je vse dokumente in knjige in je najbolj urnih nog pobegnil v ministrsko sobo. Okoli poslanca Srečkoviča in Agatonoviča se je zbralo nekaj korajžnih poslancev, ki so posredovali med obema. Predsednik skupščine je nekaj časa zvonil, ko pa je videl, da spopad zavzema resne oblike, je prekinil in zaključil sejo in pobegnil iz zbornice dvorane. Časnikarji so poskakali iz svojih lož v dvorano, da bi tem lažje prisostvovali zanimivemu slučaju. Po dolgem prepiru se je posrečilo oba poslanca umiriti. Temu nastopu treznih ljudi se je zahvaliti, da ni prišlo do najhujšega. Psovke, ki so padale, se pa sploh ne dajo zapisati in so za kulturni svet nekaj nečuvenga. Pozneje se je v skupščini ugotovilo, da je radikalski Srečković pravi divjak, ki je v okolici Niša že par deklet posilil ter si je gotovo tudi poslanski mandat dobil z nasiljem. So bile pač »svobodne« volitve.

Pri proračunski razpravi je govoril te dni proti vladi tudi nemški poslanec Moser in pa radikalski Ranković, katerega so radikali, ker je nastopil proti Lazici Markoviću, izključili iz svojega kluba. Ker vladi pomoč Nemcev ni več sigurna, domnevajo v politični krogi, da se bavi Pašić z načrtom, razpustiti skupščino ter poskusiti srečo z novimi volitvami. Beograjski listi, ki pišejo za vlado, razpravljajo o tem načrtu takole: Okoli 20. aprila bi se preložile skupščinske seje na nedoločen čas, v odsotnosti skupščine pa bi gospod Pašić pripravi radikalno volilno vlado. V mesecu maju bi dobil mandat, da razpiše volitve, ki bi se vršile koncem julija ali začetkom avgusta. S temi volitvami upa dobiti vlada v bodoči skupščini najmanj 140 poslancev, a če bo situacija zadovoljiva in ako Džemijet in Nemci gredo z vlado, računa na najmanj 160 poslancev. — Radič je pa sporočil svoji stranki, da se strinja tudi s tem, če bi poštene Srbi s pomočjo opozicijske zveze takoj vrgli to umazano vladno družbo ter posadili na vlado poštene, nepristranske ljudi, ki bi za enkrat samo volitve izvedli, drugo pa sporazumno rešili po izidu volitev.

V nedeljo so nam Italijani predali Baroš in Delto. Ob tej priliki ni bilo posebnih parad, ker se vlada menda le zaveda, da to ni zmaga, temveč poraz. — Trgovinska pogajanja z Italijo zelo slabo napredujejo. Med obojema delegacijama obstoje še vedno skoraj nepremostljive nesoglasnosti. Naša delegacija zahteva, da naj bo vzporedno z italijanskim načrtom tudi naš načrt o trgovinski pogodbi prava podlaga za pogodbo. Italija to zahteva odklanja. Konferenca še ni začela s praviimi razpravami. Največ težkoč dela naša carinska tarifa, ki se ima popolnoma znova predelati in ki ima potem priti pred ministrski svet, oziroma jo imata proučiti minister trgovine in minister financ ter končno skupščina. Velike težkoče dela tudi vprašanje zaposlenja italijanskih delavcev v naši kraljevini.

Zagrebska železniška direkcija zahteva od prometnega ministra odobrenje 1 milijonskega kredita za popravilo mostu med Brajdico in Delto, ki so ga za časa D'Annunzijevega puča fašisti pognali v zrak. Na Rečini se bo postavilo več provizoričnih mostov, da se

olajša promet med Sušakom in Barošem. Glede potniškega prometa kratko veljajo ta določila: Za obmejne prebivalce je prihod na Reko določen z vseh strani. — Glede potnikov, ki potujejo iz notranjosti naše kraljevine v Italijo, je določeno, da je zanje kontrolna postaja Baker, za potnike prihajajoče iz Italije pa je kontrolna postaja Reka. Po končani kontroli bodo posebni vlaki iz Bakra vozili potnike na Reko.

ANGLIJA ZA SPREMEMBO VERSAILLSKE POGODBE.

Angleški notranji minister je v svojem govoru omenil dejstvo v presojo mednarodnega položaja, da so vse mirovne pogodbe ostale brezuspešne. Macdonaldova in njegove vlade naloga je preprečiti nadaljni razmah sedanjega gospodarskega poloma, obnoviti Evropo, ustvariti resničen mir in civilizacijo postaviti na tak temelj, da ne bo več ogrožena. Sprememba versailske mirovne pogodbe je ravno tako potrebna, kakor rešitev odškodninskega vprašanja.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA.

Od Društva narodov sklicana razorožitvena konferenca je bila začasno prekinjena. Španski delegat je protestiral proti temu da se Španski ni dovolila večja tonaža in da so za dovolitev 150.000 glasovale samo štiri države. Tudi Rusija je zahtevala izenačenje svojih edinic vojne mornarice z Anglijo. Nasprotja so nastopila tudi med člani konference in južno-amerškimi državami.

ITALIJA — FRANCIJA — RUMUNIJA.

Londonski listi pišejo, da se je Mussolini približal Franciji. Laški diktator je uveril francosko vlado o možnosti in koristi skupne politike v Sredozemskem morju, kjer skuša Anglija zdaj z združenjem svojega brodovja v Malti doseči nekako nadoblast. Italija pa bi podpirala Francijo glede reparacij. Obenem se poroča o bližnji tesnejši zvezi med Italijo in Rumunijo.

Iz Bukarešte poročajo, da bosta v kratkem odpotovala v Rim dva rumunska diplomata, da se dogovorita z laškimi političnimi krogi, pod kakimi pogoji bi bila mogoča zveza med Italijo in Rumunijo. — Zaroka med rumunskim princem Nikolajem in hčerko italijanskega kralja Mafaldo je baje gotova stvar.

MED ČESKO IN RUSIJO

se vršijo pogajanja o dovolitvi naselitve češkoslovaških državljanov na Ruskem. Sovjetska vlada jim ima prepustiti 30.000 ha rodovitne zemlje na doljnem Kavkazu, ob Volgi, pri Saratovu in Samari. Kakor poročajo češki časniki, misli tudi oddelek za naselbinske zadeve pri Masarykovi Akademiji Dela na rešitev vprašanja češkoslovaškega priseljevanja v ruskih pokrajinah ter dela na to, da pridobi nekatere ugodne kraje kavkaškega ozemlja češkoslovaškim kmetiskim izseljencem.

RUSKO ZLATO NOTRANJE POSOJILO.

S posebnim odlokom sovjetske vlade je bilo prošli teden razpisano v Rusiji notranje posojilo v znesku sto milijonov zlatih rubljev. Emisijski kurz znaša 96, obrestovanje 8 odstot., amortizacija 4 leta počenši z januarjem leta 1926. Posojilo se bo vračevalo potom srečkanja in je davka prosto. Istočasno je izšel dekret sovjetske vlade, s katerim se potrjuje statut centralne agrarne banke, ki naj organizira dajanje kreditov za kmetijstvo in kmetško industrijo. Banka ima obliko delniške družbe z glavnico 40 milijonov zlatih rubljev, 51 odst. glavnice si je pridržala vlada. Delokrog banke obsega vse sovjetske republike; centrala je v Moskvi, podružnice pa v vseh večjih drugih sovjetskih državah.

Za SAMOSTOJNO INDIJO.

Indijski parlament je s 76 glasovi proti 48 med navdušenim odobravanjem sklenil resolucijo, da se skliče konferenca, ki ima izdelati zakonski načrt o ustavi na podlagi samovlade Indije.

4.

Zdaj prišla roka je na vrsto zamorca drgnili so čvrsto in glejte! Desna roka cela naenkrat je postala bela!

(Nadaljevanje prihodnjic).

Naše prireditve.

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 2. marca, priredi tukajšnje gasilno društvo v gostilni g. Čeha veliko tombolo, h kateri se vabijo vsi od blizu in daleč ter se naprošajo, da bi podpirali to novoustanovljeno društvo, ki ima plemenit namen: pomagati najsibode prijatelju ali sovražniku v slučaju potrebe. Pridite torej v obilnem številu. Na svidenjel

Lepa prireditev pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Naše bralno društvo priredi v nedeljo, dne 2. marca ob pol 4. uri v Slomškovi dvorani prireditev z bogatim sporedom. Poleg pevskih in tamburaških točk je na sporedu tridejanska igra »Na dan sodbe« in enodejanska burka »Dva gluha«. Pridite vsi v obilnem številu, ne bo vam žal. —

Dekliška Marijina družba v St. Juriju ob južni žel. priredi v nedeljo, dne 2. marca 1924 v dvorani Katoliškega doma krasno predstavo »Fabiola in Neža.« Ker je igra zelo poučljiva in ker je čisti dobiček namenjen za dobrodelne potrebe ubogih družbenk, se uljudno priporoča za obilno udeležbo — Marijina družba v St. Juriju ob južni žel.

Orlovski odsek v Podsredi priredi v nedeljo, dne 2. marca, igri »Pogodba« in »Poštna skrivnost« točno ob treh popoldne v prostorih g. Zupan. K obilni udeležbi vabi odbor. Bog živil

Tedenske novice.

Kako pa je z listom »Domovina«? Iz mnogo krajev Slovenske Štajerske nam prihajajo poročila, da pošiljajo iz Ljubljane kar cele kupe lista »Domovina«, ne da bi ga bil kedo naročil. Nekateri od teh, ki dobivajo »Domovino«, niti ne vedo, kaj in kak je ta list. V Ljubljani izhajajoči list »Domovina« je dr. Žerjavovo glasilo. Dr. Žerjavovo »Jutro« je namenjeno naprednim izobražencem, »Domovina« pa zapeljevanju kmetijskega ljudstva. »Domovina« je skoz mladodemokratsko glasilo, centralistično, zagovarja vsako lumparijo od zgoraj in pri vsaki priliki smeši Cerkev, verske obrede in proti duhovščini pa piše najogabnejše od vseh drugih nam nasprotnih listov. »Domovino« vzdržujejo razne demokratske banke in ker si je nikdo noče naročiti proti plačilu, pa jo razmetavajo med neuki narod kar brez naročila. To pa, kar je danes v časih največje draginje zastoj in se brez naročila dobi, je gotovo slabo ter za nič in tako je tudi z listom »Domovina«. Duševni oče in voditelj tega ogabnega lista je znani slovenski demokrat dr. Žerjav, ki je kriv vsega centralističnega zla, ki se je razlilo iz Beograda po Sloveniji od prevrata do danes. List »Domovina« ne spada v nobeno slovensko krščansko hišo in četudi je zastoj. Vsakega krščansko-zavednega Slovenca bi moralo biti sram, ako bi si omadeževal roke, oči in srce s čitanjem med Slovenci najslabšega in najbolj surovega ter protiverskega lista — z dr. Žerjavovo »Domovino«.

Gostilničarji in točilci alkoholnih pijač, pozor! — Generalna direkcija posrednih poreza v Beogradu je odločila, da ni treba plačati takse za pravico točenja alkoholnih pijač za drugo polletje 1923 in sicer onim gostilničarjem in točilcem alkoholnih pijač, ki so imeli koncesijo že pred 15. novembrom 1923. Onim strankam pa, ki so že plačale zgoraj omenjeno takso, se bodo uračunali že plačani zneski za prvo in drugo polletje tekočega leta. Vsi oni pa, ki še niso plačali takse za drugo polletje 1923, ti morajo plačati samo za prvo polletje 1924.

Pogreb skrbne gospodinje. Dne 21. t. m. smo pokopali pri Sv. Urbanu nad Kamnico nad vse skrbno gospodinjjo Marijo Maček, ki je po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala dne 19. t. m. Udeležilo se je pogreba veliko ljudi, med njimi tudi občinski zastop, na čelu mu g. župan Vogrinec, kar je znamenje, da je rajna bila v obče priljubljena. Naše sožalje izrekamo zaostalemu možu Juriju Maček in otrokom, ker so z rajno izgubili dobro in skrbno ženo in mater.

Novi zvonovi pri Šmiklavžu pri Hočah. V nedeljo, dne 24. t. m., smo na slovesen način obhajali blagoslovljenje naših dveh novih bronastih zvonov. Vsa vas in prijatelji naši od blizu in daleč so pričakovali pri pozdravnem slavoloku g. stolnega župnika. Po prihodu smo med sviranjem godbe spremljali zvonova k cerkvi, kjer sta bila blagoslovljena. Belo oblečena dekleta, fantje na konjih so povečali slavnost. Med slovesno levitirano sveto mašo je pel domači pevski zbor ubrano lepo. Naše veselje je priklopelo do vrhunca, ko smo že v kratkem zamogli občudovati lepo ubrano zvonjenje. Dal Bog, da bi v naši vasi vedno ostala taka vzajemnost in edinost, kakor pri nabiranju darov za zvonove, ko smo v treh dneh nabrali potrebno svoto. Prisrčna hvala vsem, ki so kaj pripomogli k tej lepi slovesnosti! Ta dan nam bo ostal v trajnem spominu.

Raznoterosti od Sv. Martina pri Vurbergu. Naši vrli fantje so priredili v nedeljo, dne 17. t. m. v prostorih stare šole dve dobro uspeli igri: »Pijavka« in pa »Zob za zob.« Mnogobrojnemu občinstvu je prireditev jako ugajala. Želimo še več takega! — Gostije se vršijo za gostijo. Med drugimi se je tudi poročil odlični naš prista Jakob Pečar z vrljo mladenko Ano Kirbiš z Gornjega Dupleka. Kot marljivemu sodelovalcu pri vseh naših prireditvah se je od ženina poslovil pri cerkvi v imenu Marijine družbe predsednik Jože Vuzem, v imenu Orlov pa načelnik br. Jože Lešnik. Novemu zakonskemu paru želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

V Vurbergu ima v nedeljo, dne 2. marca po sv. opravi g. poslanec Vesenjaka shod SLS.

Novi zvonovi na Gornji Polskavi. Gornja Polskava je z izredno slovesnostjo sprejela v četrtek, dne 21. t. m. svoje tri nove 2065 kg težke (z desedanjim starim vred) na es, g, e in c vglase zvene na postaji Slov. Bistrica. Konjeniki in velika množica domačinov jih je ob slovesnem zvonjenju vseh bistriških zvonov spremljala skozi štiri veličastne slavoške do cerkve. V nedeljo, dne 24. febr., jih je g. kanonik dr. Vraber blagoslovil in krstil na ime presv. Trojice, sv. Antona Pad., sv. Lavrencija in sv. Julijane. V krasnih besedah pa je g. prof. Vreže iz Maribora tolmačil radost in hvaležnost blagih župljanov in mogočen strel je oznanjal visoko v planine in po širnem Dravskem polju, da smo srečno spravili v njih novo stanovanje tako željno pričakovane in pristožno pozdravljene svoje nove poklene prijatelje.

Železniška nesreča na Pragerskem. Osební vlak, ki vozi zjutraj iz Pragerskega v Čakovec, je zadel dne 25. t. m. tik postaje Pragersko nesreča, ki pa po srečnem slučaju ni zahtevala nobenih človeških žrtev. Ko se je začel namreč vlak premikati, sta skočila s tira zadnja dva vagona. Sreča je, da je vlak še počasi vozil in ga je strojevodja takoj ustavil, ker drugače bi morda celi vlak zadel usodopolna nesreča. Prestrašeni potniki, ki so tako srečno odnesli zdravo kožo, so nadaljevali vožnjo z rezervnim vlakom, ki stoji vedno pripravljen na Pragerskem. Zdi se, da bo tudi že pri nas potovanje po železnici postalo nevarno radi slabega stanja proge. Dozdaj so vlaki skakali s tira največ na Hrvaškem in v Srbiji, saj je proga še bolj zanemarjena, kakor pri nas.

Novice iz Slov. Bistrice. Tukajšnje izobraževalno društvo je imelo preteklo nedeljo, dne 24. svečana svoj letni občni zbor. Udeležba je bila lepa. Občni zbor je nadzoroval odbornik Prosvetne zveze, g. Kramberger. V kratkem predavanju je orisal velikanske naloge izobraževalnih društev v povojnem času. Predsednikom je bil izvoljen naš vrli organist g. Joško Krajnc. Na splošno željo občinstva bo društvo v nedeljo, dne 2. sušca, ponovilo burko »Damoklejev meč«, telovadni odsek Orel pa bo vprizoril »Kmeta Heroda«. Domačini in sosede, ako se še hočete enkrat v letošnjem predpustnem času od srca nasmejati, udeležite se predstav v najobilnejšem številu Odbor.

Uboj v Vildonu pri Ptuj. V Vildonu v ptujski okolici je bil te dni zopet izvršen uboj. Pri posestniku Sedarju se je vršila poroka, pri kateri je nastal nenadoma pretep in ob tej priliki je posestnikov sin Fran Skela nameril puško na enega izmed pretepečev. Zadet pa je bil neki drugi, in sicer v trebuh ter se je takoj mrtev zgrudil na tla. Storitelj, ki je znan v okolici kot nasilen pretepač, je bil od orožnikov še tekom noči aretiran.

Izobraževalno delo pri Sv. Marku nize Ptuja. Tukajšnje bralno društvo je vprizorilo dne 17. t. m. igro »Miklova Zala«, katero je dne 24. t. m. ponavljalo. Igra je izpadla proti vsakemu pričakovanju izborna, kar nam celo nekateri Ptujčani niso hoteli verjeti. Naši vrli igralci in igralke so sedaj že igrali na društvenem odru za njih dve težki igri in sicer prvo »Mlinar in njegova hči« in sedaj to. Markovčani hočemo začeti z neumrnim delom na polju ljudske izobrazbe ter tako popolnoma izbrisati različna predbacivanja, češ: Pri Marku so doma razgrajali in pretepači. Res jih je še precej pa trudili se bomo kolikor mogoče tudi od teh večino spravili v naš izobraževalni delokrog. Ako se nam posreči, bomo se v teku tega leta izpopolnili naš gledališki oder, kar pa seveda stane precej denarja in prosimo tedaj vse, kateri imate količnik smisla za izobraževalno delo, da se pridno udeležujete krasnih iger ter pomagajte z denarnimi prispevki društvu do zaželenega cilja. Ko bomo enkrat imeli izpopolnjen gledališki oder, bomo ustanovili stalno ljudsko gledališče, v katero bomo lahko vabili naše sosedne župljane in meščane ter jim pokazali uspehe našega izobraževalnega dela. — Prihodnjic se bode igral menda »Deseti brat«, o čemur pa še bomo pravočasno poročali ter objavili vabila.

O čem govorijo pri Veliki Nedelji? Pred kratkim je ušel iz ormoških zaporov znani Matija Pfeifer, ki je bil zaprt radi tatvin. Naredil je zid luknjo, skozi katero je potem zlezal na prosto. A se ni dolgo veselil zlate prostosti. Ti preklicani orožniki, ki takim ptičem kratijo prostost, so ga zopet prijeli in vtaknili v varnejšo kletko, katere se mu najbrž ne bo posrečilo tako hitro preključiti. — Tukaj pri nas smo letošnji predpust zelo veselili. Mnogo mladih parov bo na novo vpreženih v toliko zaželeni zakonski jarem. Posebno Trgoško vas je letos posebno oživila, kar se tiče porok. Bilo bi jih pa še lahko več, saj imamo še dosti takih mladih, prav bogatih in zakonskega jarma željnih ljudi obojega spola, ko bi ne bilo tistih preklicanih očetov, ki so si vtepli v glavo misel, da si naj ženini za visoko svoto odkupijo nevesto, kakor je baje to navada nekje na Turškem.

Iz Lešnice pri Veliki Nedelji. Dne 17. t. m. je bil poročen tukaj pri Veliki Nedelji mladenič Alojz Medik iz Brebrovnika z mladenko Matildo Habjanič iz Lešnice, članico Marijine družbe velikonedeljske. Na predlog hišnega gospodarja, oziroma očeta neveste, se je nabralo od vrlih narodnih gostov 1065 krón za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Bog plačaj vsem darovalcem! Novoporočencema pa želimo v zakonskem stenu obilo sreče in blagoslova!

Kako je kaj pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji? Pred kratkim sem bil slučajno po večjih letih v moji rojstni župnijski cerkvi pri maši, ter sem doživel nekaj, kar je res pohvalnega in vrednega, da se objavi. Kolikor sem slišal, je ljudstvo zadovoljno s svojim dušnim pastirjem, med pridigo in mašo nikdo ne ostaja zunaj cerkve, kar so pač redki slučaj, v majhni cerkvi pa poje zbrani mešan zbor tako krasno, da kaj takega noben človek ne bi pričakoval. Čestitam vam, dragi Lenartani! Le s takim zgledom naprejte!

Radodarni svatje. Od Sv. Tomaža pri Ormožu poročajo: Pri nas se je poročil Ivan Munda z Marijo Kupčič. Veseli svatje so darovali pri tej priliki za zgradbo novega Društvenega doma 280 K. Darovalcem topel: Bog plati, novoporočencema pa: obilo sreče in blagoslova!

Nepoštena roka. Iz Svetinj pri Ormožu poročajo: Žalibog imamo tudi v naši sicer vgladni fari nekaj takih fantalinov, ki hodijo, ne da bi jih bilo treba prositi, ravno tedaj, ko drugi sladko spijo, na delo. Tako sta tudi te dni podrla dva delavca ogromno ter staro bukev, ki je last g. Janžeka. V štorastem deblu so bile veliko let čebele in velike zaloge medu. Ko je bukev padla, je že bilo precej mračno in delavca nista mogla spraviti medu na varno, ampak sta ga nameravala šele drugo jutro. To priliko pa je porabil oni fantalin z brega in med ponoči ukradel iz debla. Tatinski fantalin je pozabil, da hodi po snegu in drugo jutro ga je lastnik medu takoj izsledil in našel pri njem ukradeni med. Enak napad na med in čebele kakor opisani je omenjeni dečko že enkrat poprej izvršil in se je s tatvino okrog hvalisal, a tokrat ga je izdala sled v snegu.

Novice od Sv. Lovrenca v Slovenskih goricah. Preteklo nedeljo, dne 24. t. m., je vprizorila tukajšnja Dekliška zveza globoko čustveno igro »Goslarica naše ljube Gospe«. Igralke so se zelo potrudile ter so častno v največje veselje in zadovoljnost obiskovalcev rešile izročene vloge. Nedolžnost uboge Marice, brezsrčnost Marte, velika skrb Rotije in milosrčnost plemkinje Verice so povzročile solze sočutja v očeh gledalcev. Tudi ostale igralke, namreč razne gospe in plemkinje, ječarica in beračica-ženica, so uspele nad vse pričakovanje. Kdo bi verjel, dokler se sam ne prepriča, kaj premore požrtvovalnost lovrčevskih deklet. Takoj po »Goslarici« pa nam je nudila Dekliška zveza drugi, močno šaljivi prizor, namreč »Vedeževalko«. O dobrem razpoloženju med gledalci pri »Vedeževalki« slovi ni mogoče govoriti, kajti bilo je zlato razpoloženje. Sicer pa tudi lahko, kajti igralke so pokazale naravno živno podobo iz življenja. Mladdenke, čudimo se temu vašemu delu, kajti res je obilno, vsestransko požrtvovalno, kar ste v nedeljo razodele naši župniji. Zato kličem: Le naprej vztrajajte v izobraževalnem delu, kar bo v korist vam samim, v čast pa celi župniji in slovenskemu narodu.

— Prihodnjo nedeljo, dne 2. marca, dobimo veliki zvon iz nove mariborske livarne »Zvonoglas«. Slovesen sprejem zvona se vrši v soboto ob dveh popoldne v Mostah. Blagoslavljanje zvona je v nedeljo, dne 2. marca, ob pol 10. uri dopoldne. Priprave kažejo, da imamo Lovrenčani veliko zanimanja za slovesen sprejem zvona, zato se vabite vsi, ki imate priložnost, da v soboto ali nedeljo obiščete, oziroma posetite našo svečanost. — Vedeli pa smo tudi dobro izrabiti predpustni čas, kajti nenavadno veliko se nas je poročilo, okrog 25 parov v teh kratkih tednih. Imamo dober up, da bodo samo srečni zakoni, takih je ravno treba!

Novi zvonovi v Gor. Radgoni. Konečno dobi vendar tudi lepa šentpeterska župnijska cerkev v Gor. Radgoni k edinemu, iz svetovne vojne preostalemu majhnemu zvončku, ki poje glas »e«, še dva zvona iz livarne Bühl v Mariboru s težo po 720 in 320 kg, ki imata glas »g« in »c« ter bota prihodnjo nedeljo, dne 3. marca od preč. g. stolnega dekana dr. Iv. Tomažiča slovesno blagoslovljena. Pomnoženo novo zvonjenje bo vrle šentpeterske župljane vabilo najprej k tridnevni pobožnosti v čast presv. R. T., ki se ravno zadnje tri predpustne dni prav primerno združijo s to slovesnostjo. Kakor se sliši, vlada med ljudstvom veselo in navdušeno razpoloženje, začetni takoj z nabiranjem prispevkov se za četrti večji zvon, čigar mogočni glas bi naj donel po vsej, dokaj prostrani šentpeterski župniji. Tako je prav; le z veseljem na delo, ki bo z združenimi močmi tudi brezdvomno uspelo!

Umrla je ta dni v Verzeju blaga mati in dobra gospodinja Marija Zelenko. Blagi materi in ženi hodi zemljica lahka.

Blagoslovitev zvonov na Ponikvi. Dne 17. februarja smo z veliko slovesnostjo sprejeli nov bronast zvon, ki so nam ga ob navzočnosti velike množice ljudi blagoslovili šmarski g. kanonik. Slavnostni govornik g. prof. I. K. Vreže iz Maribora nas je v navdušenih besedah ogreval za nabavo še dveh drugih, da bi imeli potem zopet isto krasno zvonjenje, po katerem je slovela Ponikva pred 1916. letom daleč naokoli. Bog nam jih daj dobiti še to leto, da bi nam mogoče oznanjali stoletniška mašniškega posvečenja našega slavnega rojaka Antona Mart. Slomška (8. sept. 1824), ali pa vsaj do jeseni prihodnjega leta, ko se bomo spominjali, da je v jeseni pred sto leti nastopil svrto kaplansko službo na Bizelskem.

Nagla smrt. Iz Pameč pri Slovenjgradcu poročajo: V sredo zjutraj je šel Pavel Lorenci, posestnik lepe Pogajčeve kmetije, v mlin svojega očeta, p. d. Bučnika, phat ječmen. Med tem, ko je šlo kolo, je hotel najbrž s sekirico oddrobiti led, pa mu je gotovo spodrsnilo, ali ga drugače vjelo in stopna roka ga je zadel na glavo in pritisnila k tlom. Našli so ga z razbito glavo, mrtvega. Bil je zelo priden gospodar in zapušča mlado ženo z dvema otročičema in še oba roditelja. Rajniku, ki je vse svoje stanovske in verske dolžnosti vedno vestno vršil, bodi blag spomin!

Poroka v St. Ilju pri Velenju. Dne 25. t. m. sta bila tukaj poročena Martin Cviki in Nežika Jelen, oba vrle člana naših organizacij. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Blagoslovitev novega zvona v Kostrivnici. V nedeljo, dne 2. marca, se vrši blagoslavljanje velikega zvona za tukajšnje župnijske cerkev. Sv. opravilo se prične ob 10. uri. Okoličani vabljeni!

Novice iz Sromelj. Nekaj novic se je vendar tudi pri nas nabralo. Naša, šele tri leta obstoječa fantovska in

deklška Marijina družba si je oskrbela novo zastavo, ki se je pri nas doma izgotovila. Blagoslovljena je bila dne 8. decembra 1923. — V zadnjem času sta se dve Marijini hčerki tu poročili in sicer pred adventom Krošelj Frančiška iz Curnovca in ta teden Petan (Čuk) Marija iz Sromelj, ki je vzela v zakon vrlega mladeniča Kostanjšek Antona. Na gostiji se je nabralo za naše kat. izobraževalno društvo 300 K. Bog vaju živil — Naše izobraževalno društvo je priredilo zadnjo nedeljo tridejansko burko »Davek na samce«, ki so ji igralci prav dobro pogodili. Na odru je prvič nastopil naš fantovski pevski zbor, ki je pokazal, da znajo tudi priprosti fantje lepo peti, če se le pridno vadijo. — Pa še nekaj žalostnega! Pred enim mesecem je v Oklukovi gori pri posestniku Dvoršaku ponoči ob 10. uri začelo goret gosodarsko poslopje. Pravijo, da je ogenj zanetil zlobna roka. Pretekli četrtek pa je v isti vasi na treh precej oddaljenih krajih ob istem času, to je ob 10. uri zvečer, začelo goret. Ogenj je vpepelil gospodarsko poslopje Krošelj Ani (Oklučenski) in Krošelj Marički. Očividno je zlobna roka vmes. Kot osumljenega so orožniki odvedli v zapor posestnika Dvoršaka.

O čem govorijo na Dolu pri Hrastniku? Bežimo, tecimo, ta črni gredo. Posrečilo se je demokratskemu voditelju, da je s tem prestrašil še zastopnike delavcev, v resnici pa so le podpetniki liberalcev, ter jih zapeljal k pobegu od seje, s čimer so onemogočili sklepanje o predlogu glede združitve dela občine Sv. Krištof z dolsko občino. Čudno velik strah mora imeti gospod ravnatelj pred »ta črnimi«, da je prelomil dano besedo, oblatil s tem svojo moško čast in postal »figa mož« pred vso tukajšnjo javnostjo. Pa ne bo vse nič pomagalo. »Ta črni« vseeno pridejo! Zadnji dopis iz Dola v toliko popravljamo, da je v zmoti glede novega šolskega voditelja samo za eno uro. Gospod Jurko še vedno rad po stari navadi sebi in svojim kolegom ugodnosti izkazuje. Popoldne urico prej na lov, ali kam drugam, to je njemu prav, kaj za to, če morajo troci zato prežgodaj — posebno po zimi — od doma.

To je bila ohcet! Iz Koprivnice pri Rajhenburgu poročajo: dne 18. t. m. je bila poročena Micka Ašičeva, vrle članica izobraževalnega društva, DZ in DMD z uglednim fantom Jožefom Ferlanom. Na nujni gostiji so nabrali svatje, vzradoščeni, da je bil njihov rojak in častni občan dr. A. Medved povišan v monsignora, 904 krone za Dijaško večerjo, 212 K pa za Akad. menzo, razen tega pa še za zvonove pri Sv. Martinu v Koprivnici 200 K. Posnemajte! Novoporočencema želimo obilo sreče.

Ponesrečeni rekruti. Pri prevažanju rekrutov se zgodi pri nas v Jugoslaviji vsako leto kaka nesreča. Ko je bil vojni minister oni znani srbijanski general Žečević, je pri prevozu v najhujši zimi zmrznilo 300 rekrutov, a g. Žečeviću se ni zgodilo nič. 300 rekrutskih žrtev je vsaj toliko vplivalo na vojno ministrstvo, da to prevaža odslej niso v zakurjenih vagonih. Zmrznili torej rekruti letos nante, pač pa se je radi zanemarjanosti naših železnic zgodila velika železniška nesreča, katere žrtev so bili rekruti. Blizu železniške postaje Blinjski Kut, ne daleč od Siska, je namreč skočil radi preperelih pragov s tira vlak, ki je vozil za garnizijo Sisek in Karlovac 335 rekrutov iz Štipe iz Srbije. Od vojakov je ranjenih 18 mož in sicer 6 težko. Enemu izmed teh nesrečnežev je zdrobljen prsni koš, drugemu noga. Ponesrečencem je prihitel na pomoč poseben vlak iz Zagreba. Pri celi nesreči se ni nič zgodilo strojevodji in ne kurjaču, akoravno se je prevrnila lokomotiva povprek po tračnicah. Predno so progo očistili in je bil vzpostavljen promet, sta minula dva dni. Žrtve te velike železniške nesreče so prepeljali v bolnico v Sisek.

Doživljaj z volkovi. Iz Glazute pri Dolenji vasi smo prejeli to le zanimivo poročilo: Letošnja zima je pri nas preneto ostra, zelo veliko je snega in po naših obširnih gozdovih so se začeli klatiti kar v celih gruclah izstradani volkovi. Dne 22. t. m. se je mudil nek voznik v gozdu in nakladal drva. V bližini voza je bil njegov pes, kar naenkrat so se pognali trije volkovi za psom. Psu se je posrečilo prav v zadnjem trenutku, da je smuknil pod konje, sicer bi ga bila zverjad raztrgala. Ravno isti dan, ko se je zgodil doživljaj z volkovi in psom, je hodil po gozdu gozdni paznik F. Lakner. Od daleč je zagledal volka, se mu približal in zapazil, kako ga volk opazuje iz razdalje kakih 200 korakov. Paznik je pomeril, sprožil ter zadel zver ravno v glavo. Volk je obležal pri priči mrtve, pozneje so ga tehtali in mrcina je vagal 33 kg. Paznik Lakner ima posebno srečo pri pogonih za volkovi. Lansko leto se mu je posrečilo, da je ustrelil staro volkuljo, in nato ujel 6 mladih živih volkov. Upamo, da se mu bo letošnjo zimo posrečilo, da bo ustrelil še kakega volčjega požeruha.

Kako je z razbojnikom Čarugom? O Čarugi, groznem slavonskem razbojniku, ki se vica sedaj v zaporih v Osjeku, smo že veliko pisali in poročali. Sedaj je končana preiskava glede Čaruginih ter razbojništev njegovih tovarišev. Glavna razprava proti Čarugi in tovarišem se bo vršila pred Veliko nočjo. Oblasti izkopavajo one človeške žrtve, katere je Čaruga sam ubil ali pustil usmrtili po svojih tolovajskih sodrugih. Med žandarje, ki so izsledili in spravili Čarugo pod ključ, je razdelilo notranje ministrstvo visoke nagrade. O glavni razpravi proti Čarugi in tovarišem homo natančno poročali.

Velik sneg in burja v hrvaškem Primorju. Po poročilih iz Zagreba je v nedeljo in v ponedeljek na Reki, na Sušaku in v ostalih krajih hrvaškega Primorja strahovito snežilo. V Liki so nastali snežni viharji, ki so znatno ovirali železniški promet. Snega je zapadlo nad pol metra na novo. Sneg, zmrznjen in trd je na železniški progi tako oviral promet, da so se morali nekateri vlaki obrniti, ker niso mogli nadaljevati vožnje. Večerni vlak iz Zagreba proti Reki je prispel samo do Ogulina, tu se je

obrnili, ker ni mogel preko postaje Kapela. Proga med Ogulinom in Delnicami je zametena. Največ snega je padlo tudi pri postaji Vrbovsko. Sneženi vihar je sedaj ponehal, a razsejati je začela srahovita burja, ki ovira promet in meče ljudi, ki se upajo izpod strehe, ob tla.

Strašen pokol nedolžnih muslimanov. Naši časopisi vedno prinašajo vesti o hudih bojih orožništva z roparji v Makedoniji. Roparstvo je v Makedoniji silno razširjeno; večina roparjev je združena v velikih četah, katerim načeljujejo izredno drzni in pogumni harambaše. Po leti bivajo čete v gorah, po zimi, kadar je velik sneg, pa se enostavno nasele v dolini pri kakem kmetu, katerega prisilijo, da jih skriva in hrani, ker drugače bi ubili njega in njegovo družino. Na drugi strani pa preti kmetom zopet orožništvo, ter jih neusmiljeno ubija, če izsledijo pri njih razbojnike. Ubogi kmetje postanejo vsekar žrtve ali od ene ali druge strani. Zato je prebivalstvo v krajih, kjer ropajo razbojniki, že vsa obupano in radi nasilnosti oblasti raje postanejo sami razbojniki, ker imajo od tega več koristi, ter so varni vsaj od ene strani, nego, da pomagajo oblastem, ki jim za storjene sluge plačujejo z batinami. Tak žalosten slučaj orožniške nasilnosti in divjosti se je zgodil v Dumnici na Kosovem polju. Orožniki so zvedeli, da prezimuje v tej vasi pri nekem kmetu sloviti harambaša Mehmed Konjuh s svojo četo. Četa četa orožnikov je obkolila dotično hišo in začel se je boj, v katerem so imeli orožniki težke izgube. Ker hiše niso mogli zavzeti, mu je prišlo na pomoč topništvo in z granatami so poslopje popolnoma razdejali. Vzlicel temu se je pa posrečilo Konjuhu pobegniti s četo. Orožniki so napravili na razstreljeno hišo juriš, toda razbojnikov niso našli, pač pa kmeta in njegovo družino, ki so se skrili v kleti. Svoj bes in jezo so orožniki izlili nad temi nesrečenci. Pobili so vse do najmanjšega otroka, nato pa so umorili še ostalo prebivalstvo v vasi. Žalosten način, kako skuša uprava v Makedoniji razbojnike ugnati.

Izseljencev za Kanado. Naše društvo «Navigazione Generale Italiana» v Genovi, katero vzdržuje ekspresne parobrodne zveze z New-Yorkom in glavnimi lukami Južne Amerike, vzpostavlja pričetkom prihodnjega meseca direktne ekspresne zveze s Kanado. Dne 7. marca t. l. odpotuje iz Geneve za Kanado parobrod «Amerika», na katerem so s posebno pažnjo pripravljene prostori za izseljence.

Opozarjamo izseljence za Kanado, kateri žele potovati z našo progo, da jim bo naš urad preskrbel brezplačno kanadsko garancijsko pismo (afidavit).

Natančnejše informacije daje Putniški ured Jadranske banke, Zagreb, Petrinjska ulica 6 in ekspozitura Jadranske banke, podružnice Maribor.

Oglasne zadeve opravlja samo upravništvo lista. — Na vprašanja brez priloženih znamk za odgovor upravništvo ne odgovarja.

Koledarji Jugoslovanske Kmetke zveze se še dobijo v tajništvo SLS v Cirilovi tiskarni. Kdor želi imeti koledarček, naj ga nemudoma naroči, ker je število izvodov prav majhno. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Dar Dijaški kuhinji. G. Jožef Vavpotič v Pušencih je poslal Dijaški kuhinji 40 D, ki jih je nabral na gostiji Muhič-Stuhec v Ključarovicah. Prisrčna hvala!

Dar za Dijaško večerjo. Na svatbi Čeh-Brumen pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. so se gostje spomnili tudi revnih dijakov in so darovali za nje 300 K. Bog plačaj!

Gospodarstvo.

Franc Wernig, okr. ekonom.

KAKO SE NAM IZPLAČA PITATI GOVEJO ŽIVINO?

To vprašanje je vsekakor velevažno za slehernega živinorejca, ki hoče pri pitanju res kaj zaslužiti in se hoče ogniti izgubi, ki nastane vsled nepremišljenega in nepreračunanega debeljenja živine.

Vsak preudaren gospodar bo stremel za tem, da bo vsled pitanja priredil več, kot pa znašajo stroški za krmljenje in oskrbovanje. Radi tega — svinčnik v roke in peljimo živino od časa do časa na tehničco ter preračunamo, če prirast na živi teži poplača dnevno hrano in stroške za oskrbovanje!

Kdor nima tehnične doma, ali pa je tudi nima v bližini, ta lahko prilično natančno ugotovi živo težo s tozadevnim merskim trakom (merski trak od Matieviča, Straucha ali Frohveina). Četudi mogoče merski trak ne pokaže do 1 kg natančno žive teže, vendar s pomočjo njega lahko točno ugotovimo prirast oz. razliko v teži.

Važno je tudi vprašanje: katere živali nam plačajo pitanje?

V vsakem večjem gospodarstvu spytamo od časa do časa kako govedo. Večinoma vole, katerih ne moremo več v gospodarstvu primerno uporabiti in so dosegli gotovo starost, potem stare, slabomolzne krave, — bike, ki so postali preteški, nesposobni za plemenjenje in hudobni in nazadnje tudi še kako mlado žival, katero ne moremo primerno uporabiti v plemenske svrhe. Podjetnejši gospodar pa osobito, ako ima priliko, da pitano živino posebno dobro proda, — bo hotel pitanje živine postaviti na širšo podlago ter bo v to svrhu skušal živino celo dokupiti. Pri tem je uvaževati sledeče:

Najbolje izkoristijo in poplačajo krmo pri debeljenju mladi bikci v starosti 1. do 2. leta. Le-ti kažejo največji prirast na živi teži v primeri z zaužito krmo. Prav dobro se splača tudi pitanje mladih, še ne povsem doraštilih telic, krav in volov. Čim starejša žival tem slabše izkoristi krmo in le redkokdaj se izplača — samo, ako je nakupna cena primerno nizka — dokupiti v svrhu pitanja stare, močno shušane vole in krave. Te živali sploh ne poplačajo pitanja; zadostuje že, da

jih spravimo samo k malo boljši reji. Take stare in mršave živali so mnogokrat tudi jetične ali pa drugače slabo in bolehe ter imajo slaba prebavila in vsled tega ne morejo popolnoma izkoristiti krme ter poplačati pitanja. Seveda, ako smo se prepričali, da je slabi, izredno mršavi reji vzrok samo slaba prehrana, potem so živali za dobičkanosno pitanje izredno prikladne, posebno, ako so mlade.

Uvaževali je tudi, da je živina že od narave čisto različno usposobljena za izkoriščanje krme in za debeljenje. To je seveda težko presoditi kar tako po zunanjosti, pač pa lahko sklepamo s precejšnjo sigurnostjo iz telesnosti, da-li je žival dobra za pitanje ali ne. Telesni znaki sposobnosti za dobro debeljenje in pitanje so: kratka glava, kratek vrat, globoka, široka prsa, širok viher, hrbel in široka ledja, valjasta, vzbočena rebra, dolg in širok križ, ošobito od vzadaj, polna mesnata bedra in krake, razmeroma kratke noge ter debela in povsod lahko premečna koža.

Tudi narav živali vpliva na pitanje kakor tudi večja ali manjša mlečnost. Čimboljša molznica, tem težje jo je pitati.

Dobičkanosnost hitrega pitanja.

Za gospodarski uspeh pitanja je odločilno, da zdebilimo žival zadosti hitro. Edino hitro pitanje je dobičkanosno. — Ako pokladamo samo navadno množino in kakovost krme, nam žival ne bo postala debela. Ako pa pokladamo več in boljšo krmo, se bo odvisni del krme uporabil za debeljenje. Pomnimo, da debeli žival edino odvisna krmal. Če dobi na primer žival le toliko krme, da postane na dan samo za četrt kilograma težja, bo rabila dva dni, da se bo živa teža zvišala za pol kilograma. Ako pa dobi žival k tej navadni dnevni krmi samo malo več in boljšo kraljo, bo postala že v enem dnevu za pol kg težja in prihranila smo si s tem vzdrževalno hrano za celi drugi dan. Hitra odebelitev je torej vedno najcenejša. Bolje je sploh ne pitati kot počasni debeliti. Bolje je z obilnejšo in dražjo krmo žival spiti v dveh mescih, kot pa s slabim krmljenjem odebelitev zavleči na pr. na štiri mesece.

Ker je najhitrejša debelitev vedno najcenejša, moramo skrbeti, da živali zavživajo čimveč mogoče krme. Vendar ne smejo vsled tega izgubiti teka. Radi tega bomo poleg tečne klaje uporabljali tudi taka krmila, ki bodo predvsem poživljala tek, na primer razne okopavine (krompir, pesa itd.), ansilažo, nekoliko soli itd. Tudi manjša množina finega sena ohrani žival zdravo in usposobi prebavila, da uspešno izrabijo vso debelilno krmo.

Uvaževati moramo tudi posebna nagnenja živali. Nekatere zauživajo krmo raje v suhi, druge zopet raje v bolj mokri obliki. V splošnem pa se priporoča tečna krmila pokladati le v suhi obliki, ker se bolj prežvečejo in vsled tega bolj izkoristijo.

Kot tečno krmilo za pitanje je izborno vse zrnje, od žita in sočivje ter otrobi iz razne hranilne moke. Glavno je, da klaja ni pokvarjena in da v zadnjem delu pitanja, ko že pojemata tek, pokladamo taka krmila, ki poživljajo ješenost. Znano je tudi, da živali raje žrejo, ako zmešamo več tehničnih krmil skupaj.

Pitani živini dajemo piti le čisto vodo — ne v obliki napoja s kakim tečnim krmilom — in sicer pred krmljenjem, ker vsled tega zauživajo živali manj tekočine in to vpliva ugodno na tvorbo mesa in tolsče.

Ker mršava živina še ni v stanu izrabiti polne debelilne krme, se priporoča, pripraviti jo z 8—14 dnevnim krmljenjem k boljši reji. Pokladamo ji v začetku precejšnjo množino sena, mnogo okopavin in le malo tečne klaje. Polagoma zvišamo množino tečne krme in zato pokladamo manj sena. Tudi na dobri paši se mršava živina lahko spravi k boljši reji in se jo usposobi za boljše izkoriščanje debelilne krme.

Kdor ima čas in se razume na Kellnerove hranitbene norme, naj se kot pripomoček pri krmljenju poslužuje le-teh, ki natančno določajo v kakem razmerju morajo biti redilne snovi v krmi.

V Nemčiji in na Angleškem pitajo govejo živino na prav cen način tudi na posebnih, primernih in sočnih pašnikih.

Oskrbovanje živine — važen činitelj za uspešno pitanje.

Velevažen činitelj za uspeh pitanja je poleg krmljenja tudi oskrba živine. Vse okolščine, ki pripomorejo k temu, da se žival dobro počuti, pospešujejo debeljenje. Radi tega naj bo hlev za pitano živino suh in zračen, ne premalo in ne preveč tople — najbolj odgovarja temperatura okoli 12 stop. C — in tudi ne preveč svetel. V svetlem prostoru so živali nemirne in se manj redijo. Ležišče mora seveda biti suho in čisto, živali je redno čistiti, krmiti in napajati. Svojčas se je mislilo, da mora pitana živina popolnoma mirovati; novejša opozovanja so pa pokazala, da živali bolj uspevajo in se bolj debelijo, če se zmerno gibljejo. Uporablja se jih na primer na stlačenje gnoja, za prav lahko vprego itd. V tem smislu kot gibanje vpliva tudi zmerno pokladanje zelene krme.

Ako hočemo živali prav dobro zdebiliti in so popustile v ješenosti, jih v poletnem času lahko tudi ostrižemo.

Če smo uvaževali in vpoštevali vse okolščine, ki uplivajo na uspešno pitanje in nam živali vkljub temu ne postanejo debele, ter nam redno tehtanje pokaže, da prirast na živi teži ne odgovarja porabljeni krmi, storimo najboljše, ako ne zapravljamo drage krme s pitanjem takih živali in da jih prodamo ali zakoljemo take, kakor so.

NAVODILO PRI KURJEREJI ZA MESEC FEBRUAR.

V mescu februarju začno pravzaprav kokoši pridno nesti, ako so bile preko zime na toplem ter jim ni primanjkovalo potrebnega živeža v zrnu, še bolje, če so dobivale tuintam nekoliko kuhanega in toplega. Za kokoši skrbna gospodinja je sicer tudi v mescih: november, december in januar že marsikatero drago jajce zamogla položiti v jerbašček. A v teh mescih ležejo le takozvane zimske nesice, to je: kokoši, ki nesejo v zimskem času. Mesca februarja pa začnejo kokodaskati mlade in stare ter se jej zahvaljujejo za ljubo skrb ter postrežbo čez zimo.

Da se poviša zmožnost leganja, je treba v tem mescu kokošim nuditi dobro redilnega živeža, ker kokoš potrebuje novih moči. Živež se jej naj nudi redno.

Ako se kokoši radi slabega vremena ne morejo pustiti na prosto, vrzi jim na prostoru, kjer se nahajajo, nekoliko zrnja med slamo ali listje, da tem veseleje iščejo in brskajo, ker jim je gibanje, ko začno nesti, neobhodno potrebno. Kurnik — sploh ponočno bivališče — mora pogosto snaziti, v čisti posodi nuditi kuram vode in živeža.

Če koncem mesca februarja že katera kokoš kvoče, to je, hoče valiti, in je mogoče imeti piščeta na toplem, le koj jo nasadi. Mesca marca izležena piščeta postanejo krepke ter trpežne kokoši, ki zgodaj in navadno pridno nesejo. Na jajca pa zapisati datum, kedaj jih je znesla kokoš, da veš, kako stare da so. To je potrebno za uporabo v kuhinji, kakor tudi za valjenje.

NAVODILO ZA MESEC MAREC.

Mesca marca doživi gospodinja že mnogo več veselja pri svojih kokoših, kakor v februarju. Mesca februarja pričetno leganje se je povišalo in vobče nastopilo. Vsaka kokoš kaže v leganju svoje zmožnosti in tisti, ki bi sedaj še zastoj zobala, grozi kruta prihodnost. Gospodinja jej grozi z nožem, ako se ne poboljša. Od kokoši, ki še mesca marca ne nese, pač ni veliko pričakovati.

Da se vzdržuje možnost leganja, ne sme primanjkovati kuram zadosine in redilne hrane. V tem času še malo dobijo na prostem v kljun. Prikrasjanje hrane bi jih le motilo in oviralo v pridnosti. Nesice pa potrebujejo tudi nekaj zelenega. Na prostem si bodo preskrbele zelenjad že same; na dvorišču zaprtim, kjer ne najdejo ničesar zelenega, se jim pa vrže zelenjati.

Da je mesec marec ugoden za nasajanje, ni treba še posebej poudariti. Izležena piščeta se morajo držati na suhem in toplem, sicer jih pomori mrzloti in brivec (mazel veter). Je vreme solčno in toplo, potem z njimi na prosto, tam jim najbolj ugaja, ostanejo zdrava ter se vidno razvijajo pod neumorno skrbjo stare kokoši. (Dalje prihodnjic.)

Samostanski kurjerejec.

Kmetijska podružnica na Frankolovem priredi v nedeljo, dne 9. marca, kmetijski podučni tečaj v Društvenem domu in sicer dopoldne od 9. do 12. ure poduk o gospodarskih zadevah, popoldne od pol 3. do 5. ure pa poduk v gospodinjstvu. Govorila bodeta g. Martin Zupanc, živinorejski instruktor iz Celja in g. Franc Goričan, potovalni učitelj za sadjarstvo in vinarstvo. Vabijo se vsi, ki se zanimajo za napredek v gospodarstvu, da se udeležijo poduka, bodi iz domače, kakor tudi iz sosednih župnij, možje in fantje, pa tudi žene in dekleta.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se na sejm dne 26. t. m.: 11 konj, 5 bikov, 175 volov, 229 krav in 3 teleta, skupaj 423 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 13 do 16.25 din., poldebili voli 11.25 do 12.25 din., plemenski voli 10 do 11 din., klavne krave debele 11 do 12.50 din., plemenske krave 10 do 11 din., krave za klobasanje 9 do 10 din., molzne krave 11 do 13.25 din., breje krave 11 do 13.25 din., mlada živina 11 do 12.50 dinarjev.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 25 do 27 din., II. vrste 22 do 24 din., meso od bikov, krav in telic 19 do 20 din., telečje meso I. vrste 32 din., II. vrste 28 din., sveže svinjsko meso 30 do 40 din.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 79 din., 100 francoskih frankov stane 344 D, za 100 avstrijskih kron je plačati 0.11 D, za 100 čehoslovaških kron 229 D, za 100 laških lir 342 D. V Curihu znaša vrednost dinarja 7.20 cent.

ZITNI TRG.

Promet z žitom je precej malenkosten. Kupci se javljajo v malem številu, ker je položaj na denarnem trgu še precej nejasen ter je nakup večjih zalog žita lahko združen z velikim rizikom. Nagli porast dinarja, ki je v Curihu poskočil že na 7.60, pozneje pa zopet padel je odgnal tudi inozemske trgovce, katerim je postalo naše žito predrago. V Primorju in Dalmaciji so zopet začeli uvažati Italijani moko in koruzo, ki je znatno cenejša od naše. Dalmatinskim trgovcem osobito ugaja, ker Italijani dajejo moko in žito na upanje za več mesecev, kar je našim mlinom vsled občega pomanjkanja denarja nemogoče. — Cene so bile v tem tednu približno sledeče:

Moka, nularica cene ni mnogo spremenila ter se je dobila v Bački po 535—540 D, v Zagrebu pa po 565 do 575. D.

Pešnica je v preteklem tednu znatno padla, sedaj pa se cena zopet dviguje. V Banute se nudi po 320—330 dinarjev, v Sremu pa po 330—345 D.

Koruza se še najbolj prodaja. V Bački se je prodavala po 235 do 245 D, v Slavoniji in Sremu pa po 240—250 D za 100 kg.

Ječmen kupujejo pivovarne; nekoliko se ga je prodalo tudi za izvoz. Pivski ječmen se je nudi po 300 D. Oves se prodaja po 280—290 D.

LEPOTA? SVEŽOST? MLADOST? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko prihranite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zob! Izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev), Elza-lilijno milo lepote (4 kose s pakovanjem in poštino 40 dinarjev) in 10% doplatka, in drugi Elza-preparati kakor Elza-čevet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda i. t. d. Adresa: Lekarnar EUGEN v. FELLER, STUBICA DONJA, Elzating št. 341, Hrvatsko.

Zaklad

vsake dobre gospodinje je močno in lepo perilo, kar pa je edino mogoče, ako kupite

belo platno

v veletrgovini R. Stermecki v Celju, kjer najdete velikansko zalogo in čudovito nizke cene. Lastna manipulacija in import. Trgovci engros cene — Cenik zastonj!

«Babilonska uganka» razrešena, ter se dobi v vseh knjigarnah.

Ka-a-aj? Vi niste še čitali knjige «Babilonska uganka»? Dobi se v vseh knjigarnah.

MALA OZNANILA.

Priden in pošten fant se sprejme v trgovino mešanega blaga. Vstop takoj. Učna doba po dogovoru. J. Belina, Macelj, Podlehnik pri Ptuj. 289

Učena iz poštene rodbine, večšega slovenščine in nemščine, ki je z dobrim uspehom dovršil trirazredno meščansko šolo, sprejme v uk za zvo noliarstvo: Inž. J. in H. Bühl, zvonolivarna, Maribor, Močnerjeva ulica 15. 261

Oskrbnik (šofer) če mogoče samski, star čez 30 let, energičen, z večletno prakso v poljedelstvu in vinogradništvu, dober, izvežban živorejec išče se za veleposlovstvo na Hrvatskem. Ponudbe s priporočili se pošljejo na vele poslovstnika J. pl. Igalfy, Ternovec, pošta Krapina, Hrvatska. 258 2-1

Krojaškega vajenca sprejme Folger, krojaški mojster, Maribor, Koroška cesta 19. Stanovanje in hrano v hiši. 277

Kovaški vajenec se takoj sprejme pri Jakobu Petrovič, kovaški mojster, Ptuj, Ljutomerska cesta 22. Hrana in stanovanje v hiši. 256

Močnega učenca sprejme mlazarstvo Krekova ulica št. 18. 263

Hlapec, oženjen, za konje se sprejme. Pekrski mlin, Pekre pri Mariboru. 262

Močen pekovski učenec se sprejme v Mariboru, Aleksandrova ulica 81. 274 2-1

Kolarske vajence z dobrim pripravljenostjo se takoj sprejme Josip Stajnik, kolarski mojster, Maribor, Jugoslovanski trg 3. 275

Priden in pošten fant, star 14-16 let, se sprejme za vajenca v pekarni Ropan, Dobrna. 270 2-1

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu Franc Repič, sodarski mojster v Ljubljani-Trnovo. Ponudbe direktno na naslov. 215 4-1

Sprejemem v mojo trgovino z mešanim blagom učenko od poštenih staršev v starosti 14-16 let. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisom šolskega izpovednika, naj se pošljejo na naslov. Albin Sagadin, trgovina, Beltinci (Prekmurje). 233 3-1

Večje poslovstvo v zelo rodovitnem kraju se da pod ugodnimi pogoji v najem. Naslov v upravnistvu. 269 2-1

Cepljene trte imamo, kakor vsako leto večjo množino, vseh najboljših vrst, na podlagi R. portalis in križankah po dn. cenah. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Prodajam tudi več tisoč korenjakov R. port., Göthe 9 in samorodnic. Oglasiti se je pri posestniku Franc Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptuj. 197

Vinogradniki pozor! 20 odstotkov znižane cene pri suho cepljenih trtah, različnih vrst dokler so še v zalogi. Priporočam kot večletni trtničar samo lastni pridelek. Zrast do 50 cm močno vkoreninjene. Opomnim pa lastnike njihovih dosedanjih cenikov, da velja ista znižana cena. Priporočam tudi več tisoč podlage Rip. port., Göthe 9. — Anton Vičar, trtnar, Sakušak, p. Juršinci, Ptuj. Zahtevajte cenike. Konkurenca nemogoča. Pri večjem naročilu korenjakov poseben popust. 226 3-1

Zelo lepe ter dobro vkoreninjene samorodne trte jorkomadera in nekaj bele smar nice prodaja po zelo nizki ceni Alojzij Zagoršek, posestnik in trtnar Rucmanci 75. Sv. Tomaž pri Ormožu. 216 3-1

Cepljeno trje, vseh boljših vrst, na priporočljivih podlagah, vkoreninjene divjaki in smarnica. Cena po dogovoru. Znamke za odgovor. Anton Turin, Modrače, p. Studenice pri Poljčanah. 173

Prvovrstne cepljene trte in vkoreninjene divjake nudi po nizki ceni Anton Slodnjak, trtnar, pošta Juršinci pri Ptuj. 143 5-1

Vinogradniki pozor! Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najrodovitnejše vrste. V zalogi je vkoreninjene divjak Riparia portalis in Göthe št. 9. Kdor si želi naročiti lepe in močne trte za svoj vinograd naj se takoj oglasi ustmeno ali pisмено pri Francu Slodnjaku, trtničar, pošta Juršinci pri Ptuj. Trte se dobijo po najboljši ceni. Za odgovor se naj priloži znamka. 1263

Na portalis cepljene trte: pošip, veliki rezling, zlahtnina, ranfol, dokler jih je kaj v zalogi prodaja Franc Raušl, trtnar na Kukavi, pošta Juršinci. Cena po dogovoru.

Krasna sadna drevesca in cepljene trte poljubnih vrst oddaja po zmerni ceni Drevesni-ka Gradišnik, St. Janž-Velenje. 49 10-1

Posojilo 40.000 D želi dobiti proti vknjižbi na prvo mesto posestnik in podjetnik z 37 orali zemljišča za dobo 2 let proti zmernim obrestim. Naslov v upravnistvu. 286

Kam naj damo laneno prejo v delo? Samo tkalcu domačega platna v Budini 9 Ptuj (nad ptujskim selmiščem). Izdeluje od februarja 1924 najceneje v Ptujem okraju, hodno in drugo platno. Se priporoča tkalec Drago Križanič, Budina 9, Ptuj. 217 2-1

Še malo časa, dokler ima zalogo najfinjšega perja, seveda od štajerskih petelinov in puranov, na drobno in debelo razpošilja Franc Zgeč, veliki trgovec omenjenega blaga v Strejcih, p. Moškanjci. 280 3-1

Razpošiljam po poljubnih modelih po meri, najmodernejše in vsakovrstne krojne vzorce (muštre) za dame in gospe. Knafelj Alojzij, strok. učitelj za krojaštvo, Ljubljana. Križevniška 2-1. 282 2-1

Dva motorja na lesno ogelje (Sauggas) 8 in 16 HP, se prodaja. Poraba oglja za 2-3 K na uro in HP. Pojasnila in ogled pri J. Skerbinšek, Hajdin pri Ptuj. 285

Okrogli les — večja množina — se prevzame s 1. majnikom t. l. za rezanje na žagi v Mariboru. Dopisi se naj pošiljajo takoj na upravnistvo «Slov. Gospodarja». 141 6-1

Občni zbor Posojilnice v Makolah, r. z. z. n. z. se bo vršil dne 10. marca 1924 ob 10. uri dopoldne v posojilniških prostorih v Makolah. 1. Poročilo načelnstva. 2. Poročilo računskih pregledovalcev. 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1923 in razdelitev čiste dobička. 4. Volitev načelnstva in nadzorstva. 5. Sprememba pravil. 6. Nasveti in pporodlogi. Načelnstvo. 260

Izjava. Podpisani preklicujem tem potom vse žaljivke, ki sem jih izrekel pri gospodu Jakobu Novaku, gostilničarju, g. Janezu Zunkovic, viničarju, Sp. Gasteraj in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Janez Skerlec, posestnik, Sp. Gasteraj. 274

Velika izbira sukna za ženske in neveste, tiskovine, platna vseh vrst itd. se dobi po znižanih cenah pri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 94 10-1

Izkušeu

: viničar :

se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. A. Viher, Maribor, Koroška cesta 53. 281

Nadgeomter v p.

ADOLF GÖTZL

obl. aut. civ. geomter, Maribor, Kopitarjeva ulica 6, vogal Aleksandrova cesta 55, prevzema vsa v njegovo stroko spadajoče meritve (parcelacije), določitve posestnih mej, napravo načrtov itd. — Stalni izvedenec okrožnega sodišča v Mariboru. 287 3-1

SMODNIK

debeli za kamenolome, fini za lovce, kamniti, vrvice in kapice se dobi pri Karol Sima v Poljčanah. 257 3-1

Marija BAUMGARTNER

zaloga pohištva
Tolje, Gosposka ulica 25

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj:

seme
sadno drevo, dalije, vrtnice, gladiole i. t. d.

Velevrtnarsko podjetje
Vrt'čazmenjain drugovi

Maribor. 99 1-10

Rud Wibner in K. Härdtel

gojišče trt, sadnega drevja in gozdnega drevja, družba z o. z. v Ptuj.

Oplemenitve v najbolj izkušenih vrstah cepljene na Rupetris Göthe 9, Rip. port. x, Sol. x Rip. 1616, Rip. x Berl. koreninske trte v zgoraj omenjenih vrstah in rezane trte. Različne vrste sadja. — Gozdna drevesa niso več na razpolago. 206 3-1

Pozor!

Zenini in neveste!

Došla je velika izbira vsakovrstnega manufakturnega in drugega blaga, katerega kupite najceneje pri tvrdki M. Šumer, Konjice, Slovenija. — Nadalje kupim jajca, gobe in laneno seme po najvišjih dnevni cenah. 1313 50-1

Čebuček
kupi v vsaki množini
Sever & Komp.
Ljubljana.

Nova zvonolivarna „Zvonoglas“

Tomanova ulica MARIBOR Tomanova ulica

Okusno izdelani bronasti zvonovi.

Srebrno doneči čisti glasovi!

ZOBJE

umetni v kančuku ali zlatu, zobje na vijake, zlate kapice in mostke, popravila, ceno; zelo solidna in takojšnja izvršitev zajamčena. Ustmeno vprašati pri N. Mogilnicka, žena zdravnika v St. Jurju ob juž. žel. Istotam: ruvanje zob brez bolečin, zalivanje zob (plombe) od najcenejših priprostih do najfinejših. 102

Otvoritev stiskalnice za olje.

Stiskalnica za olje oskrbnitstva Log pri Bistrici nad Limbušem da za

100 l bučinega semena 25 l olja in 10 odst. prge.

Gnetilni stroji — Ne plača se nič!

Obiskovalci, ki prinesejo čez 100 litrov semena (kočic), lahko sami stiskajo in dobijo po zgoranji določbi olje 244 in prgo. 3-1

Semena morajo biti izluščena in suha.

Trgovina stekla in porcelana

IVAN KOVAČIČ

Koroška c. 10. MARIBOR. Telefon št. 433.

Nasproti Cirilove tiskarne (poprej v Radgoni).

Velika zaloga vsakovrstnih šip za okna, ogledala, opvirje za podobe, svetilke, ramovrstna posoda za gostilničarje, kakor tudi za domačo rabo, vse po najnižji ceni.

Steklarska dela.

Prvovrstne blage. — Točna in solidna postrežba.

Edina slovenska tvrdka te stroke v Mariboru.

Poskusite in prepričajte se!

Prepričajte se,

da se kupi po ceni sukneno in volneno blago za moške in ženske obleke, svilene rute in šarpe od najcenejše do najfinejše vrste, belo platno, cefirje, kotone in tiske, gotovo moške obleke, moško in žensko perilo in vedno sveže špecerijsko blago pri

Francu Starčič.

MARIBOR, Vetrinjska ulica 15. MARIBOR.

ZAHVALA.

Za vsa izkazana sočutja povodom smrti našega nepozabnega edinega sina

Lojzeka

izrekava tem potom najlepšo zahvalo. Posebno se zahvaljujeva č. g. kornemu vikarju Sparl za vodstvo sprevoda ter za poslovilne besede ob odprtem grobu, domači duhovščini, učitelstvu, orožništvu, šolski mladini ter vsem sorodnikom, sosedom in znancem za spremstvo na njegovi zadnji poti, g. nadučitelju Čenč ter pevskemu zboru za pretresljive žalostinke doma in ob grobu, vsem darovalcem krasnih vencev in sploh vsem, ki so se naju v teh dnevih žalosti spominjali.

Vosek-Jarenina, 22. februarja 1924.

Alojz Gornig, oče.
Marija Gornig, roj. Jarc, mati.

izvleček

izmed številnih priznanih pisem, došlih v najnovejšem času livarni zvonov Inž. J. in H. Bühl, Maribor.

Župni urad Sela pri Zagradu: «Poslani nam zvon prav dobro vrši svojo službo. Dovolj je ustrezno našemu pričakovanju, jako smo zadovoljni z njim. Da bo imel tako močan glas, niti nismo pričakovali. Zahvaljujemo se Vam najljubše, da ste to delo izvršili in sicer za ceno, za katero ste pristali meseca julija 1922, čeprav je pozneje draginja šla kvišku!»

Župni urad Bizeljsko: «Krasno pojejo zvonovi, vsa čast Vam in hvala.»

Župni urad Sv. Peter na Medvedovem selu: «Z zvono-vi smo vsi zadovoljni; zvonjenje je harmonično milodoneče, vsi jih radi poslušamo!»

Župni urad Slatina, Slavonija: «Poslana nam zvona su vrlo lijepo i dobro izrađena, glas je jasan. S toga mogu mirne duše Vašu lijevonico svakoj župi preporučiti. Sav je narod nad zvonima oduševljen!»

Župni urad Petrovaradin: «Nova 4 zvona primili smo u potpunom redu. Narod je vrlo zadovoljan sa izradom novih zvona, ki imajo vrlo lijep vanjski oblik, a slike i natpisi su vrlo precizno in točno izrađeni. No najviše je obradovao ove župljane vrlo jasan i skladan zvuk, koji se je poput valova vrlo blago i harmonično ljujao po zraku i dopirao do duše i srca ovdasnjih župljana. Osobito u večje, kada su zvona zvonila «Ave Marija», narod je iz-ašao iz svojih kuća, te je odkrivene glave molio se Bogu i slušao sa udivljenjem vrlo lijepe, mile i ugodne glasove novih zvona, koji su se u tiho večernje doba poput mile pjesme razlijevali po ovoj župi i okolici. Stoga Vam budi izrečena najtoplija hvala i od mene i od mojih župljana! — Ovo možete dati štampati o slovenske novine ... Ivan Renčević, I. r. župnik.

Nosite čevlje
z Berson gummi potplati.

Prepričajte se sami, kako ugodni so za no-siti. Vzemite pa pred vsem v obzir, da je Berson-gummi potplat cenejši kot us-njeni ter pomenja nositev istih za Vas velik prihranek. Zahtevajte pa od Vašega čevljarja strokovno pritrditev gummi potplatov z uporabo priloženega Berson-cementa.

POZOR! Veletrgovina stekla, porcelana itd. POZOR!

M. Rauch,

CELJE Prešernova ulica 4 CELJE

priporoča svojo velikansko zalogo stekla in porcelana iz največjih čeških tvornic, kakor skodelice, krožnikov, steklenice, kozarcev, cvetličnih vaz, svetiljk itd. Popolna oprema za gostilne in hotele! Ogromna zaloga svetih slik, sob, kipov! Umetno in stavbeno steklarstvo. Razpošiljanje sip ter raznih ogledal za umivne mize itd.

267 Trgovci engros cenel 6—1

Umetna gnojila za vrtove, njive in travnike modra galica z jamčeno 98-99 odstot. preizkušena žveplo navadno in dvojno ventilirano gummi za cepljenje in rafija.

Germisan — sredstvo za razkuževanje žita po naj-nizjih dnevnih cenah na zalogi pri

Anton Toneič,

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 35.

Poizkusi z umetnimi gnojili se izvrše brezplačno.

VABILO

na XIV. redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Ptuj r. z. z. n. z., ki se vrši v četrtek, dne 6. marca 1924 ob 9. uri do-poldne v uradnem prostoru.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za upr. leto 1923.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob navedenem času ne bil sklep-čen, vrši se eno uro kasneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Vidmu

r. z. z. o. z.,

ki se vrši

dne 25. marca 1924 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje revizijskega poročila.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1923.
5. Sprememba pravil.
6. Razni nasveti.

Ako bi ne bilo ob 3. uri popoldne dovolj članov, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki bo veljavno skle-pal, ne glede na število navzočih članov.

235

Načelstvo.

E 430-6.

Dražbeni oklic

Dne 22. februarja 1924, predpoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 10 dražba nepre-mičnin, zemljiška knjiga I. Partinje vl. št. 47, II. Spod. Žerjavce, vl. št. 41, cenilna vrednost: pri I. po od-bitku realnega bremena po 27.450 D vrednost 2166 D ter pri II. 10.760 D 50 p, vrednost pritlikline: ad I. 15.870 D, ter od II. 2075 D najmanjši ponudek: 20.541 D; Pravice katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom draž-be, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede ne-premičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor.,

232

dne 1. februarja 1924.

3—1

E 384-23-14

Dražbeni oklic.

Dne 15. marca 1924 dopoldne ob 10. uri bo pri pod-pisanem sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin zem-ljiška knjiga Ščavnica, vl. št. 14 in 141, cenilna vred-nost vložka št. 14: 441.004 K, vložka št. 141: 56.467 K, vrednost pritlikline: 340 K, najmanjši ponudek: 234.880 kron.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred za-četkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je na-bit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gorinah,

189

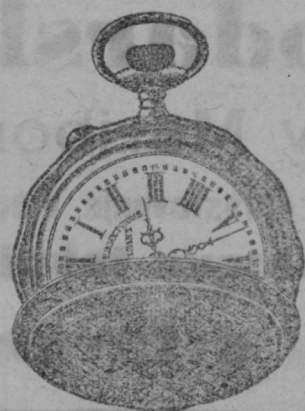
dne 30. januarja 1924.

3—1

JETIKA.

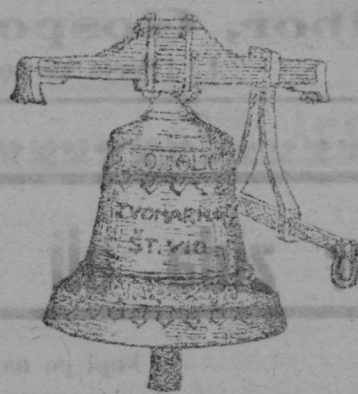
Zdravnik za pljučne bole-sni dr. Pečnik, ordinira vsaki petek v Celju. Vprašati v le-karni Marija Pomagaj. Čitatelje njegove tri knjige o jetiki.

U R A

je stvar zanesljivosti, ker pri ku-povanju nikdar ne morete vedeti za koliko se bo zvišala cena od skoraj potrebnih popravil. Od ponovnih izdatkov pazite samo, ako imate garancijo za popolno dobro vrsto strojev. — Trdka SUTTNER, kot jugoslo-vansko skladišče lastne švi tarake tvornice ur nudi Vam vedno ve-liko zbirko samo prvovrstnih ur v vseh cenah! — Predvsem znamka »K.O.« švicarska tvor-nica jamči Vam za dobroto stroja. Zahtevajte bogato ilustriran cenik, v katerem najdete ure za go-pode in gospe, iz slata in srebra, nikla itd. v vsaki ceni ravnotako zapestne ure, budilke dalje verižice, obeske in različne nakit. Pošljite za ta cenik samo 2 dinarja.

Odpošiljalna trdka ur
H. SUTTNER
Ljubljana 992
Slovenija.

ZVONARNA IN
LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

vliva

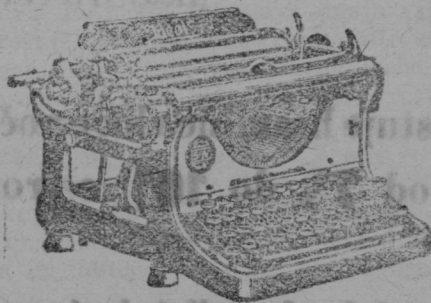
BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podruž-nice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonove po najvišjih cenah.

THE REX CO.,

Gradšče 100. LJUBLJANA Gradšče 100.

Telefon št. 268 int. — Ustanovljeno 1906.

Specijalna trgovina

prvovrstnih pisalnih in kopirnih strojev, razmno-ževalnih aparatov in raznovrstnih pisarniških po-trebščin.

Pisalni stroji na obroke!

Klobuke

perilo

čevlje

dežne plašče, deznike, nogavice, kravate itd. kupite naj-ceneje pri

Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg št. 2.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

r. z. z. o. z.,

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v

Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“

na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona.«

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zveze« na Dunajski cesti št. 29. 125 20—1

Cene zelo zmernel

Zadružno podjetje!

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrsto
manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani trdki
MAROL WORSCH
Maribor, Gosposka ulica št. 10.
!!! Perje za postelje !!!

Kdor zida ali popravlja hišo,

kupi po najnižji ceni

nosilce (traverze), žičnike (žreblje) cement, strešne
lepenke itd. kakor vsake vrste železnine pri

IVAN KORAŽIJA, MARIBOR

Aleksandrova cesta 42. — Meljska cesta 1.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

Na drobno!

Na debelo!

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z reomileno zavazo

(Hotel »Pri lešem volu«)

obrestuje hranilne vloge počenši s 1. januarjem 1924
od 7% do 10%, oziroma po dogovoru.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica
iz svojega.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

PRIPOROČA SLEDEČE MOLITVENIKE:

a) Za otroke:

Kvišku srca, 35, 36, 47 D.
Rajski glasovi, 58, 62 D.
Prijatelj otroški, 7,50, 8,50 D.

b) Za odrasle:

Bogomila, 22, 25 D.
Pobožni kristjan, 15 D.
Češčena Marija, 47, 52 D.
Nebesa naš Dom 68, 80, 90 D.
Venec pobožnih molitev, 40 D.
Venec pobožnih pesem, 15 D.
Sv. Pismo, Evangeliji in Dejanja
apostolov 12 D.

Kvišku srca Pesmarica (zl. obr.),
15 D.

Premišljevanja za celo leto I. in II.
del, 32 D.

Družba vednega češčenja. Dve
molitveni uri, 3 D.

Kratko navodilo za pobožnost M.
B. Kraljice src, 6 D.

Vir življenja, 29, 41 D.

Bog med nami, 20 D.

Večno življenje (rdeča obreza) 24
D, (zlata obreza) 33 D.

Nebeška hrana I. in II. del, 29 in
41 D.

Priprava na smrt, 29 D.

Radi pomanjkanja prostora za že dospevajoče
pomladansko blago.

Razprodaja

počenši s 1. februarjem

raznovrstnega od zimske sezone preostalega blaga
po tovarniških cenami.

Izredna nakupna prilika za vse vrste sukna za
moške in ženske obleke, kakor tudi za vse vrste
druzega manufakturnega blaga.

Ženinom in nevestam

svetujemo, da si pred nakupom, v lastnem inte-
resu ogledajo zaloge v manufakturni trgovini

MASTEK & KARNIČNIK

Glavni trg 16. MARIBOR. Glavni trg 16.

mlatilnice, slomoznice, gepli, plugi, brane i. t. d.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste
posode, svetiljk, oglečal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.

Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Denar naložite

najboljše pri najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stalna ulica št. 6,

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Somišljeniki, širite naše liste!

Zadružna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vse bančne posle najboljše. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižico in v tekočem računu.
Izplača vsako vlogo na zahtevo takoj v gotovini.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.